

Pa-kaw ang Bitala ong Solat ni Pablo ong mga taga Roma

Nagsolat si Pablo ong mga pamagto ong ni Cristo don ong Roma agod magpakomosta ong nira ig magpatako ong nira tang kaliagan nang mamisita ong nira ong pagbiahi na ang paning ong Espania. Nagsolat ka tanandia agod magsayod mga monopa tang tamang pagto ig pagpangaboi tang mga pamagto ong ni Cristo. Anday domang sinolat ni Pablo ang mas komplito tang toldok na.

Sinayod ni Pablo tarin tang natetenged ong matod ang kato-lidan. Ganing tanandia, ang taw risibien tang Dios bilang mato-lid da tenged lamang enged ong pagto na (1:17). Ganing si Pablo, ang tanan ang taw “nagkatalak ig nagkorang ong pama-dek tang Dios” (3:23), ig “kamatayen tang balet tang kasalanan, piro kaboing anday kataposan tang irigalo tang Dios ong mga taw ang na-pen da ong ni Cristo Jesus ang yaten ang Gino” (6:23). Maliag yaning, patawaden tang Dios tang mga talak ta ig oldan ita nandia ta kaboing anday kataposan mga magtalig ita lamang ong ni Jesu-Cristo. Ang kalibrian ang na belag lamang ono ta para ong mga Judio, kondi para ong tanan ang taw ang magpasakep ong ni Cristo, maski ong aripang nasionay tanira namagalin (4:16, 9:31).

1 1-7Yo si Pablo, tatang torobolon ni Cristo Jesus. Ginoyano tang Dios ang magimong apostolis ig piniliko nandia agod ipatako tang Mo-yang Balita na. (7) Pagsolato ong nindio atan ong Roma, yamong agmalen tang Dios ig ginoyan ang magimong mga sinakepan na.

Balampa pirmi ong nindio tang kaloy ig kao-yan ang pagalin ong Dios ang yaten ang Tatay ig ong ni Ginong Jesu-Cristo.

(2) Ang Mo-yang Balita pinangako rang lagi tang Dios asing tokaw pa, asing pinasolat na ong mga propita na ong mga Sagradong Kasolatan. (3) Ig yay ang natetenged ong ana na, ang yaten ang Ginong si Jesu-Cristo. Mga natetenged ong pagkataw na, tata tanandia ong mga inampo ni David.

(4) Ig mga natetenged ong pagkadios na, pinamatodan ang tanandia Ana tang Dios ong makagagaem ang pagaboi nang moman. (5) Natetenged ong

ni Cristo ig para ka ong nandia, rinisibi amen ong Dios tang pribilihiong magimong apostolis agod ang tanan ang mga irinsia ta taw maekelan amen ang magto ig magosoy ong nandia. (6) Ig yamo, gapil amo ka ong mga taw ang ginoyan na agod magimong mga tawan ni Jesu-Cristo.

Ang kaliagan ni Pablong mamisita don ong Roma

⁸Primiro ong tanan ig ong tabang ni Jesu-Cristo, pagpasalamato ong yen ang Dios natetenged ong nindiong tanan, tenged ang pagto mi bantog da ong bilog ang kalibotan. ⁹Agpangadi amo ra yen ang pirmi, ig narin gata-wanan tang Dios ang agsirbianong de-dek ong popotokono ong yen ang pagpatako tang Mo-yang Balita natetenged ong Ana na. ¹⁰Pirmi kang agpagampō ong nandia ang mandian ong ori, pagnano ka nandiang mamisita atan ong nindio. ¹¹Mabael ang enged tang kaliagano ang itaen amo yen agod maelayan amo yen ta tatang grasiang ispiritual, agod mas mamoirsa tang mga nem mi. ¹²Ang maliagong yaning, agod mamagtarabangan itang mas mambaked tang pagto tang kada tata ong yaten—ang nindiong pagto mambaked natetenged ong yen ang pagto, ig ang yen natetenged ka ong nindio.

¹³Mga logod, galiliago ang mata-wanan mi, pira rang bisis ang nagplanō ang mamisita atan ong nindio, piro midio pirming may pagsagang ong yen. Galiliago ang mamisita atan, tenged balampa lamang may mga taw ang matabangano kang magto ong ni Cristo, pario tang pagtabango ong domang mga belag ta Judio. ¹⁴May katengdanano ang magtoldok ong tanan ang taw, sibilisado man obin belag,^a ang mga may kinata-wanan nira ig ang anda. ¹⁵Animan galiliago ka ta mo-ya ang magpatako tang Mo-yang Balita atan ong Roma.

Ang gaem tang Mo-yang Balita

¹⁶Animan mandian, indi enged agkakaeyako tang Mo-yang Balita natetenged ong ni Cristo. Tenged narin tang pagekel tang gaem tang Dios agod malibri tang tanan ang pamagto—primiro ong mga Judio, ig asta ra ka ong mga belag ta Judio. ¹⁷Tenged agpaita tang Dios ong Mo-yang Balita ang risibien na tang taw bilang mato-lid tenged mismo ong pagto na. Na-tang ong Kasolatan, “Ang binilang ang mato-lid da tenged ong pagto na, yay ang maboi.”^b

Ang talak tang mga taw

¹⁸Piro agpaita tang Dios ang silotan na enged tang tanan ang pamagsagang ong kamatodan natetenged ong nandia ong pagkontra

^a 1:14 Ang “sibilisado man obin belag” ong bitalang Grigo ay “mga Grigo ig mga Barbaro.” Poidi kang maliag yaning “mga taga siodad ig mga taga bokid.” ^b 1:17 Habacuc 2:4

nira ong Dios ig pagboat ta malain. ¹⁹Tenged ang mata-wanan ta taw natetenged ong Dios mayag da, ig Dios mismo tang nagpaita ta sia ong nira. ²⁰Tenged impisa pa lamang bindoat tang kalibotan, maski ang Dios indi gitaen, ang mga bagay ang bindoat na mayag ang pagpaita tang gaem nang anday kataposan ig ang pagkadios na. Animan anday mabalibad tang mga taw ong nandia. ²¹Piro maski gailala ra nira tang Dios mga sinopa, indi pinadengegan nira tanandia bilang Dios ig maski pasalamatan da lamang nira. Imbis, midio nabeyeg da tang mga kolo nira, ig mas pinangi-lepan pa tang kinaisipan nirang anday kointa na. ²²Ganing tanira ang matako ono tanira, piro limindoang mga kabos-kabos. ²³Sinaliodan nira tang dalayawen ang Dios ang boi asta tanopa, ig namagto ra ong mga dios-diosan ang bindoat ang midio itsora ta mga taw ang gangapatay, mga lamlam, mga ayep ang papanaw, asta mga ayep ang kakandoang.

²⁴Animan, pinabayan da lamang tanira tang Dios ang boaten nira tang anday sayod ig maboling ang mga kaliliagan nira. Ig ang linoan na, malaway tang bindoat nira ong tata may tata ong mga sinangoni nira. ²⁵Sinaliodan nira tang kamatodan natetenged ong Dios ig binailoan nira ta kabo-lian. Tenged namagto tanira ig namagsirbi ong mga bindoat tang Dios, ig sinaliodan nira tang Dios mismo ang yay ang nagboat tang tanan, ig yay ang dalawayen asta ong tanopa. Matod ka kaman.

²⁶Tenged atan, pinabayan da lamang tanira tang Dios ang magboat tang makaeyak ang kaliliagan tang mga sinangoni nira. Maski ang mga babay, nagbali-kad ka tang mga ogali nirang natoral, ig ang kapario nirang mga babay yay ang kinatawa-katawa nira. ²⁷Maning ka ta sia tang mga lali. Imbis ang mangatawa ong mga babay, ang yay ang ogaling natoral, dorong enged ang kaliag nira ong kapario nirang mga lali. Makaeyak tang bindoat nira ong mga sinangoni tang tata may tata. Ig tenged ong boat nirang nang belag ta tama, gapasaran nira mismo tang silot ang bagay ong nira.

²⁸Ig tenged indi tanira maliliag ang mangilala ong Dios, pinabayan na ra lamang tanira ong mga pagirisipen nirang anday kointa na, ig ong mga agboaten nirang belag ta dapat. ²⁹Gagaeman tanira tang tanan ang klasi ta anday sayod, kalainan, katakaban, ig malaway ig maboling ang bindoatan. Masiado tanirang malaibegen. Masiado tanirang mamamatay, mamagigsoay, mamandaya, ig maski onopa pa tang aggisipen nirang magboat ta malain ong kapario nira. Pirming pamagtsismis, ³⁰ig pamanlangga ta dengeg tang masig ka taw nira. Mga kasoay tanira tang Dios. Anday galang nira. Pamagpalawig ig pamagpambog tang mga sadili nira. Pamagdilem tanira ta midios agod magboat ta malain. Indi pamagtoman ong mga ginikanan nira. ³¹Nagimong anday kointa na tang isip nira, indi mataligan, indi matakong maggegma, ig andang pisan ay

kate-bek nira. ³²Maski gata-wanan nira tang tobol tang Dios ang ganing dapat patayen tang mga taw ang pamagboat ta maning atan, sigi pa ka engaged tanira. Ig belag lamang ta sia, kondi gangalipay pa mga may gitaen nirang pagboat pario ta sia.

Mato-lid tang pagosgar tang Dios

2 ¹Animan, maski sinoapa, anday mabalibad mo mga pagosgara ong domang taw ang ganing malain tang agboaten nira. Tenged ong pagosgar mo ong doma, midio aggosgaran mo ka tang sadili mo. Tenged yawang pagosgar, pario ka engaged tang mga malain ang agboaten mo! ²Gata-wanan ta ang mato-lid tang pagosgar tang Dios kontra ong mga taw ang pamagboat ta malain. ³Yawang tawa! Kalaom mo sigoro, malibria ong pagosgar tang Dios. Aggosgaran mo tang domang pagboat ta malain, mintras yawa, pario ra ka ta sia tang agboaten mo. ⁴Obin itaben baliwalaen mo tang mo-yang kaneman ang apaita tang Dios ong nio!

India matako? Tanandia doro kao-ya, agoantado, ig mapinasinsiaen pa. Ig ang tanan asia para lamang magtogata ig ba-lon mo tang kaboi mo. ⁵Piro tenged ong katetegaten tang kolo mo ig india magtogat, agdolangan mo pa tang silot ong nio mga komabot tang kaldaw ang magosgar tang Dios. Ong kaldaw ang asi itaen tang tanan tang mato-lid ang pagorosgaren na. ⁶Tenged balten tang Dios tang kada tata sigon ong mga bindoatan nira. ⁷May mga taw ang pirling pamagprosigir ang pamagboat ta mo-ya tenged ang kaliagan nira Dios tang magdayaw ig magtorol ta dengeg ong nira, ig gangaliliag ka ang maboi asta ong tanopa. Tanira oldan ang engaged ta kaboing anday kataposan. ⁸Piro may mga taw ang poros lamang sadili nira tang aggisipen nira. Indi tanira mamagosoy ong kamatodan, kondi kalainan tang aggosoyon nira. Itaen nira tang kasisilagen tang Dios ig mapasaran nira tang silot na. ⁹Tenged ang tanan ang mga taw ang pagboat ta malain, pinitinsia ig kaliwagan tang mapasaran nira, tokaw-tokaw ang mga Judio, ig asta ra ka ang mga belag ta Judio. ¹⁰Piro ang taw ang pagboat ta mo-ya, dayawen, galangen, ig oldan ta kao-yan, tokaw-tokaw ang mga Judio, ig asta ra ka ang mga belag ta Judio. ¹¹Tenged pario tang pagorosgaren tang Dios ong tanan ang mga taw.

¹²Ang mga belag ta Judio indi gangatako tang Katobolan tang mga Judio. Piro tanirang tanan silotan ong impirno bilang mga namagkatalak, maski indi ibasi tang Dios tang pagosgar na ong Katobolan. Mandian ang mga Judio, tanira tang may Katobolan, ig ya engaged tang gamiten tang Dios ong pagosgar na ong nira natetenged ong mga talak nira. ¹³Tenged belag tang mga pamamasi lamang tang Katobolan, kondi ang mga pamagtoman ta sia, yay ang risibien tang Dios bilang mato-

lid. ¹⁴Ang mga belag ta Judio indi gangatako tang Katobolan tang mga Judio. Piro mga may agboaten nira sigon ong Katobolan, maski indi gata-wanan nira sia, maliag yaning ang nem nirang naogalian yay ang nagsirbing katobolan nira. ¹⁵Tenged ang agboaten nirang mo-ya pagpaita ang asia ka ong pagirisipen nira tang agtotoldok ong Katobolan. Ang konsinsia nira pagpamatod ka ang asia ong nira tang Katobolan, tenged teta agbandanan tanira ig teta agdipinsan tang sadiling kinaisipan nira. ¹⁶Sigon ong Mo-yang Balitang agtotoldoko, komabot ka enged tang kaldaw ang si Cristo Jesus papagosgaren tang Dios ong mga talak ang agtatalok-talok pa tang mga taw.

Ang mga Judio ig ang Katobolan

¹⁷Mandian, yamong pamaganing ang yamo Judio, pamagtalig amo ong Katobolan ig agpambog mi pa tang rilasion mi ong Dios. ¹⁸Gata-wanan mi ono mga onopa tang galiliagan tang Dios, ig gaintindian mi pa ono mga onopa tang tama, tenged inadalan mi ra tang Katobolan. ¹⁹Ang kalaom mi, yamo tang mapagantabay ong mga taw ang indi mangaita, ig yamo pa tang midio tolok ang mapagtorol ta kayagan ong mga taw ang gaki-lepan pa tang kinaisipan nira. ²⁰Pamaganing amo ono ang yamo manigtoldok ong mga taw ang polpol ig ong mga taw ang ba-lo pa lamang pagimpisang pagadal natetenged ong Dios. Maning ta si tang kaisip mi tenged ong Katobolan ang sindol ong nindio tang Dios, ig atan ka kaman matoman mi tang kinata-wanan ig kamatodan. ²¹Pagtoldok amo ra ong doma, piro angay indi agtoldokan mi tang mga sadili mi? Pamagtoldok amo ang indi manakaw, piro yamo mismo pamanakaw amo ka! ²²Pamagtoldok amo ang indi mangombabay obin mangonlali, piro yamo mismo pangombabay amo ka! Gengerepan amo ta mo-ya ong mga dios-diosan, piro pamanakaw amo pa ong mga timplo-timplo nira! ²³Pamagpambog amo natetenged ong Katobolan ang narisibi mi ong Dios, mintras Dios mismo tang agpaeyaken mi ong pagpangontra mi tang Katobolan ang asia! ²⁴Pario tang na-tang ong Kasolatan, “Tenged ong nindiong mga Judio, ang Dios agpakalainen tang mga belag ta Judio.”^c

²⁵Mga natetenged ong pagpatori mi bilang mga Judio, may data na ka kaman sia, basta agtomanen mi tang Katobolan.^d Piro mga pamangontra amo ong Katobolan, maliag yaning pario amo ra ka ong mga belag ta Judio ang indi gatorian. ²⁶Ig mga natetenged ong mga belag ta Judio ang indi pamagpatori, mga agtomanen nira tang ga-tang ong Katobolan, sia ibilang tanira tang Dios ang midio natorian da ka tanira. ²⁷Animan ang

^c 2:24 Isaias 52:5 ^d 2:25 Ang kaogalian tang mga Judio ay patorian tang mga ana nirang lali bilang tanda ang tanira nga pinilik tang Dios ig mga manigtoman tang Katobolan. Telekan ka ong Bokabulario, ong “Pagtori.”

mga belag ta Judio ang indi pamagpatori, basta agtomanen nira tang na-tang ong Katobolan, tanira yay ang mamagosgar ong nindiong mga Judio. Maski atan ong nindio tang Katobolan ang sinolat ig natorian amo pa, osgaran amo pa enged tenged agkontraen mi tang Katobolan.

²⁸Tenged ang tatang taw indi maning ang tanandia Judio tenged lamang may bindoat ong sinangoni na. Tenged belag lamang ta sinangoni tang agba-lon mga ong matod ang pagtori. ²⁹Ang matod ang Judio yay ang taw ang bina-lo ra tang nem na asta ang popotokon na ong tabang tang Ispirito Santo, ig belag ta natetenged ong naboat na sigon ong Katobolan ang sinolat. Ang taw ang maning atan, belag lamang ta taw tang magdayaw ong nandia kondi ang Dios mismo.

3 ¹Mandian, itaben may mane-ma, “Mga ong maning ta si, onora lamang tang data tang pagka-Judio ta ig onopay data tang pagtori ong yaten?” ²Ang sabato, “Dorong enged ang data na ta sia! Tokaw-tokaw, ong yaten ang mga Judio inintriga tang mismong mga bitala tang Dios.” ³Mandian, onopay loan na mga may Judiong indi pamagparet ong bitala tang Dios? Asia, maliag yaning bato ang indi mataligan ta tang Dios ang tomanen na tang pinangako na? ⁴Indi poidi! Tenged maski ang tanan ang taw bo-lien, ang Dios mataligan ang enged ong mga binitala na. Pario tang na-tang ong Kasolatan,

“Agod ang mga bitala mo ilalaen ang mato-lid,

Ig mandega mga bandanana ta taw.”^e

⁵Itaben may maganing, “Mo-ya pa mga magkatalak ita! Tenged mga ikompara ta tang agboaten ta ang malain ong mga boat tang Dios, mas itaen da enged don ang tanandia mato-lid. Animan belag ta tama ang silotan ita pa nandia!” Maning ta sia tang pagpilosopo tang doma. ⁶Piro indi sia maimo! Tenged mga ang pagorosgaren tang Dios belag ta mato-lid, monopa maosgaran na tang mga taw ong kalibotan?

⁷Mandian itaben may magpapilosopo pa atan ang maning, “Mo-ya pa mga magbo-li ita! Tenged mga ikompara ta tang pagbo-li ta ong kamatodan tang Dios, mas itaen da enged don ang tanandia mataligan, ig mas dayawen tanandia. Animan belag ta tama mga osgaran ita pa nandia bilang mga mapinagtalaken!” ⁸Obin itaben may magpapilosopo pa ang maning, “Magboat ita ra lamang ta malain, agod mo-ya tang lomboa!” Maning atan ono tang pagtoroldokon amen sigon ong mga taw ang galiliag ang manlangga ong yamen. Tanira bagay ang enged ang sirilotan tang Dios.

Ang tanan ang taw paririong mapinagtalaken

⁹Mandian onopa? Itang mga Judio, mas mo-ya pa bato tang pagkabetang ta ong pagkabetang tang mga belag ta Judio? Belag! Tenged

^e 3:4 Salmo 51:4

napamatodan amen da, ang tanan ang mga taw, maski Judio maski belag, gagaeman ta kasalanan. ¹⁰Pario tang na-tang ong Kasolatan ang ganing:

“Anday taw ang mato-lid, maski tanga tawan.

¹¹ Anday maski sinopa ang osto tang pangintindi na ong Dios, ig anday pagprosigir ang mailala ong nandia.

¹² Ang tanan napabelag da ong matod ang dalan, ig nagimong anda ray kointa nira;

Anday pagboat ta mo-ya, maski tanga tawan.”^f

¹³ “Ang mga tetenlan nira pario ong abring lebengan ang makalpot, tenged poros panloko tang loloa ong mga anga nira.”^g

“Ang dilak nira madalit, ang midio dalitan ang ma-kal.”^h

¹⁴ “Poros mga sompang masisit tang loloa ong mga anga nira.”ⁱ

¹⁵ “Madali tanirang mamatay ta taw.

¹⁶ Maski ong aripa tanira paning, pamanlangga ig pamagekel ta kalisedan,

¹⁷ ig indi gangatakong magosoy ong dalan tang kao-yan.”^j

¹⁸ “Andang pisan ay eled nira ong Dios.”^k

¹⁹ Mandian, gata-wanan ta mga onopay na-tang ong Katobolan, asia para ka ong yaten ang mga Judiong sinakep tang Katobolan. Animan anday maski sinopa ong yaten ang may ibalibad na, ig ang tanan ang taw ong kalibotan manabat ang enged ong Dios tenged ong mga kasalanan nira. ²⁰ Animan andang pisan ay risibien tang Dios bilang mato-lid mga ong agboaten ta lamang para magtoman tang Katobolan. Tenged ang Katobolan ya enged tang sindol tang Dios agod mata-wanan ta ang mapinagtalaken ita!

Mono ita pa magimong mato-lid ong pama-dek tang Dios

²¹ Piro mandian pinatako ra tang Dios ong yaten mga mono ita pa magimong mato-lid ong pama-dek na. Magimo itang mato-lid, belag ta maning ong pagtoman ta ong mga tobol. Narin pinamatodan tang Katobolan mismo asta ang sinolat tang mga propita asing tokaw. ²² Ang Dios, boaten nang mato-lid tang tanan ang mamagto ong ni Jesu-Cristo tenged ong pagto nirang asi, maski Judio maski belag. ²³ Tenged ang tanan ang taw lobot ang enged ang nagkatalak ig nagkorang ong pama-dek tang Dios ang dalayawen. ²⁴ Piro ong kaloy na, rinisibi ita nandia bilang mato-lid da tenged ong bindoat ni Cristo Jesus para maggawad ong yaten, ig narin rigalo tang Dios ong yaten. ²⁵ Si Cristo, sindol tang Dios ang bilang tatang sagda agod tanandia tang mapasar tang silot ang

^f 3:12 Salmo 14:1-3; 53:1-3 ^g 3:13 Salmo 5:9 ^h 3:13 Salmo 140:3 ⁱ 3:14 Salmo 10:7
^j 3:17 Isaias 59:7-8 ^k 3:18 Salmo 36:1

para ong mga kasalanan ta asing pinatorok na tang dogo na. Animan indi ita ra silotan, kondi mapatawad tang mga talak ta mga magto ita ong nandia. Maning ta si tang bindoat tang Dios agod ipaita ang tanandia mato-lid. Tenged asing tokaw, inagoanta na lamang tang mga talak tang mga taw ig indi kang lagi sinilotan na tanira tenged mapinasinsiaen tanandia. ²⁶Ig mandian ong timpong na, agpaita na ang mato-lid pa tang pagosgar na ong pagrisibi na bilang mato-lid da tang mga pamagto ong ni Jesus.

²⁷Onora lamang mandian tang mapambog ta? Anda enged! Angay? Tenged indi ita aggosgaran tang Dios ong mga boat ta sigon ong Katobolan, kondi ong pagto ta. ²⁸Tenged ganing ami, ang taw risibien tang Dios bilang mato-lid tenged ong pagto na, ig belag ta ong pagtoman na tang Katobolan. ²⁹Ang Dios bato, Dios lamang tang mga Judio? Belag ka bato tanandia ta Dios tang mga belag ta Judio? Ee, tenged tanandia Dios tang tanan. ³⁰Tenged tambilog lamang tang Dios, ig maski Judio maski belag, risibien na tanira bilang mato-lid natetenged ong mismong pagto nira. ³¹Maliag yaning bato, agpe-lek ta ra tang Katobolan? Ayaw! Aggilalaen ta ngani tang matod ang importansia ta sia!

Si Abraham binilang ang mato-lid natetenged ong pagto na

4 ¹Isipen ta kang lagi si Abraham, ang yaten ang kamepet-mepetan. Monopa tanandia nagimong mato-lid ong pama-dek tang Dios? ²Mga tanandia binilang ang mato-lid natetenged din lamang ong bindoatan na, poiding ipambog na ra sia. Piro anda enged ay mapambog na ong pama-dek tang Dios, ³tenged ganing tang Kasolatan, “Si Abraham nagto ong Dios ig tenged ong pagto na tanandia binilang ang mato-lid.”¹ ⁴Mandian, ang taw ang pagobra agsolan ka. Ig ang sol nang asi, indi agbibilang ang rigalo, kondi balet tang bedlay na. ⁵Piro belag ta maning atan ong Dios. Ang agrisibien na bilang mato-lid yay ang mga taw ang pamagtalig ong nandia. Ig agrisibien na tanira natetenged ong pagto nira, ig indi maning ta ang narin balet tang kabledlay nira ong pagtoman din ong Katobolan. ⁶Ya kay narin tang maliag yaning ni David asing naganing tanandia ang masoirti tang mga taw ang agrisibien tang Dios bilang mato-lid da, maski indi tanira nagpabedlay. Ganing si David, ⁷“Masoirti tang mga taw nga ang mga talak nira pinatawad da ig indi ra mademdeman tang Dios. ⁸Masoirti kaman tang taw nga ang mga talak na indi ra panabaten tang Dios ong nandia.”^m ⁹Mandian, ang kaloy ang narin, para lamang bato ong mga Judio, ang yay ang mga natorian? Belag! Na para ka ong mga belag ta Judio,

¹ 4:3 Genesis 15:6 ^m 4:8 Salmo 32:1-2

maski indi tanira natorian.ⁿ Ganing ita rang lagi, si Abraham nagto ong Dios, ig tenged ong pagto na binilang tanandia ang mato-lid. ¹⁰Ig tanopa na nainabo? Asing indi pa tanandia gatorian obin asing tapos da? Na nainabo ba-lo tanandia natorian, ig belag ta asing natorian da. ¹¹Tinorian tanandia bilang pamatod ang kinomit da tang mga talak na tenged ong pagto na asing indi pa tanandia gatorian. Animan sia, poiding maning ita ang si Abraham nagimong tatay tang tanan ang pamagto ong Dios. Ig tenged ong pagto nirang asi, agbibilang ka tanirang mato-lid da, maski indi tanira gatorian. ¹²Maning ka ta si, si Abraham nagimong tatay tang tanan ang mga natorian ang pamagto ka. Tenged aggosoyon nira tang pagto tang kamepet-mepetan ta ang si Abraham ba-lo tanandia tinorian.

Marisibi ta tang pinangako tang Dios tenged ong pagto ta

¹³Nangako tang Dios ong ni Abraham ang tanandia asta ang mga inampo na, matobli nira tang kalibotan. Ig ang pangakong asi, indi sindol tenged ong pagtoman ni Abraham ong Katobolan, kondi tenged tanandia binilang ang mato-lid tenged ong pagto na. ¹⁴Pabetang ta, mga ang pamagpasakep ong Katobolan ya lamang tang marisibi tang pinangako tang Dios, maliag yaning anda ray gaem tang pangako na. Ig ang pagto ta, anda kay kointa na. ¹⁵Ang Katobolan ya ray nagekel tang silot ang ipakabot tang Dios ong mga taw. Tenged mga anda rin tang Katobolan, anda ka rin ay napangontra.

¹⁶Animan, ang pangako tang Dios marisibi ta tenged ong pagto ta. Ong maning atan pagimong rigalo ang sigoradong i-dol tang Dios ong tanan ang mga inampo ni Abraham, belag lamang tang mga Judio, ang yay ang pamagprosigir din ang magtoman ong Katobolan, kondi asta ang tanan ang mga taw may pagto nira ong Dios ang pario tang pagto ni Abraham. Tenged si Abraham tang nagimong tatay ta, itang tanan. ¹⁷Maning ta na tang na-tang ong Kasolatan, “Bindoata yen ang tatay tang dorong nasion.”^o Animan, si Abraham tang nagimong tatay ta ong pama-dek tang Dios ang agtowan na, ang yay ang pagboi tang mga patay ig ong tatang tobol lamang pagpaloa tang anda pa. ¹⁸Maski anda ray kalaom ni Abraham ang magkatinir pa ta ana nira, nagtalig pa ka enged tanandia ong pinangako tang Dios. Ig ong maning ta si, tanandia nagimong tatay tang mga taw ang magalin ong dorong mga nasion, sigon ong inaning tang Dios ong nandia ang, “Ang magimong mga inampo mo mapapario ong kayadien tang mga bitokon.”^p ¹⁹Ong timpong asi mga tang gatos da tang idad ni Abraham ig gata-wanan nang anda ray poirsa

ⁿ 4:9 Ang kaogalian tang mga Judio ay patorian tang mga ana nirang lali bilang tanda ang tanira mga pinilik tang Dios ig mga manigtoman tang Katobolan. Telekan ong Bokabolario, ong “Pagtori.” ^o 4:17 Genesis 17:5 P 4:18 Genesis 15:5

tang sinangoni na, ig ang katawa nang si Sara bog. Piro maski maning don, indi nanlobay tang pagtalig na. ²⁰Indi engaged tanandia nagdoadoa ong pangako tang Dios, kondi mas namoirsa tang pagto na, ig nagdayaw pa tanandia ong Dios, ²¹tenged bogos ang engaged tang pagtalig na ang sarang ang boaten tang Dios tang pinangako na. ²²Animan tenged ong pagto ni Abraham, rinisibi tanandia tang Dios bilang mato-lid da. ²³Piro ang na-tang ong Kasolatan ang “binilang tanandiang mato-lid”^q belag lamang ta natetenged ong ni Abraham, ²⁴kondi natetenged ka ong yaten. Tenged ita, ibilang ita kang mato-lid da mga magto ita ong Dios ang nagboing oman ong yaten ang Ginong Jesus. ²⁵Si Ginong Jesus tang pinatay tenged ong yaten ang mga kasalanan, ig tanandia tang binoing oman agod risibien ita ra tang Dios bilang mato-lid da.

Mabalik ita ong Dios

5 ¹Mandian ang rinisibi ita tang Dios bilang mato-lid da tenged ong pagto ta, maliag yaning mabalik ita ong nandia ong tabang ni Ginong Jesu-Cristo. ²Natetenged kaman ong ni Cristo ig tenged ong yaten ang pagto ong nandia, gapasaran ta ra mandian tang kaloy tang Dios. Ig bogos itang galipay ong kasigoroan ta ang ma-pen ita ong mabael ang kadengegan na. ³Belag lamang ta sia, galipay ita pa maski ong mga kaliwagan ta. Tenged gata-wanan ta, ong mga kaliwagan matako ita mga mono ita pa mamagprosigir. ⁴Ig mga mamagprosigir ita, magimong mo-ya tang pagkataw ta. Ig mga mo-ya tang pagkataw ta, may kasigoroan ta ang mo-ya ka tang yaten ang parakaboton. ⁵Ig indi maimong mapaeyak ita ong kasigoroan ta ang na, tenged gapasaran ta ra tang mabael ang paggegma tang Dios, ang bogos ang pinakabot na ong yaten asing sindol na ong yaten tang Ispirito Santo.

⁶Tenged asing anday maimo ta para malibri ita, si Cristo napatay ong tamang-tamang oras para ong yaten ang mga mapinagtalaken. ⁷Maliwag ang maita ta taw ang magbolontad tang kaboi na para ong tatang taw ang mato-lid—piro poiding may mangas ang papatay para ong tatang taw ang mo-ya. ⁸Piro si Cristo nagbolontad tang kaboi na para ong yaten asing mapinagtalaken ita pa, ig don pinaita tang Dios mga monopa tang paggegma na ong yaten. ⁹Ig mandian ang rinisibi ita nandia bilang mato-lid da tenged ong dogo ni Cristo, mas gasigoro ita ra engaged ang malibri ita ong silot ang ipakabot tang Dios ong kalibotan. ¹⁰Asing tokaw, kasoay ita tang Dios, piro mandian binalik ita nandia ong sadili na tenged ong kamatayen tang Ana na. Ig mandian ang mga tangay ita ra nandia, sigorado ra engaged ang indi ita silotan na, tenged gaboi si tang Ana na. ¹¹Belag lamang ta sia. Pisan itang gangalipay ong pagiga-pen ta ong Dios

^q 4:23 Genesis 15:6

ang gapasaran ta tenged ong bindoat tang yaten ang Ginong Jesu-Cristo. Tenged kaman ong bindoat na, rinisibi ita ra tang Dios bilang mga tangay na.

Si Cristo ig si Adan

¹² Animan mandian, ang kasalanan na-led tarin ong kalibotan tenged ong bindoat tang tanga tawan, ang yay si Adan. Ig ang talak nang asi, yay ang nagekel ong yaten ta kamatayen. Yay siang kiminabot tang kamatayen ong tanan ang mga taw, tenged ang tanan ang mga taw namagkatalak. ¹³ Tenged ba-lo sindol tang Dios tang Katobolan na ong mga taw, nagkatalak dang lagi tanira. Anda lamay agpapanabaten ong kasalanan mintras anda pa tang Katobolan. ¹⁴ Piro maski anda pa tang Katobolan, tanirang tanan nangapatay, impisa ong timpo ni Adan asta ong timpo ni Moises, maski anday tobol ang mismong kinontra nira pario tang bindoat ni Adan. Mandian, ang Adan ang na, midio kanino lamang tang tatang taw ang komabot pa, ang yay si Cristo. ¹⁵ Piro belag ta pario tang doroang taw ang narin, tenged ang kaloy ang pinaita tang Dios sobra pa ong talak ang bindoat ni Adan. Matod kaman, ang pagpangontra ni Adan nagated ta kamatayen ong tanan ang taw. Piro mas mabael pa enged tang kaloy tang Dios, ig ang kapatawaden ang agto-dol na bilang rigalo kakabot ong doro kang mga taw tenged ong bindoat tang tanga tawan lamang, ang yay si Jesu-Cristo. ¹⁶ Omaneno, ang rigalo tang Dios parti ong nainabo natetenged ong talak ni Adan. Inosgaran si Adan asing nagkatalak tanandia, ig yay ang nagekel ta silot ong mga taw. Piro tenged ong bindoat ni Cristo, itang mga taw mapatawad ig mabilang ang mato-lid, maski yadi ra tang mga talak ta. ¹⁷ Matod kaman. Tenged ong talak tang tanga tawan ang si Adan, ang tanan ang taw gasakepan tang kamatayen. Piro mas makagagaem pa enged tang bindoat tang tanga tawan ang si Jesu-Cristo. Tenged ong nandia, ang mga taw pisan ang aloyan ig risibien tang Dios bilang mato-lid. Animan tanira bogos ang maboi ang anday kataposan.

¹⁸ Animan, inita ta ang tenged ong talak tang tanga tawan, ang tanan ang taw sinintinsian ang silotan. Ig maning ka ta si, tenged ong bindoat ang mato-lid tang tanga tawan, risibien tang Dios bilang mato-lid tang tanan ang mamagto ong nandia, ig oldan ta kaboing anday kataposan. ¹⁹ Tenged ong tanga tawan ang indi nagtoman ong Dios, dorong nagimong mapinagtalaken. Maning ka ta si, tenged ong tanga tawan ang nagtoman ong Dios, dorong nagimong mato-lid.

²⁰ Ang Katobolan sindol tang Dios agod mas itaen pa enged tang talak. Piro maski nandoro kaman tang talak, mas nandoro pa ka enged tang kaloy tang Dios. ²¹ Animan, maski ang talak paggaem ig pagekel ta kamatayen asing tokaw, mandian ang kaloy tang Dios ya ray paggaem

ong yaten. Asia risibien ita nandia bilang mato-lid da agod maboi ita ang anday kataposan, salamat ong yaten ang Ginong Jesu-Cristo.

Bina-lo ra tang kaboi ta

6 ¹Animan mandian onopay maning ta? Magpadayon ita ra lamang bato ang magkatalak, agod mandolang pa tang kaloy tang Dios ong yaten? ²Indi poidi! Mono ita pa magpadayon ang magkatalak? Mga natetenged ong kasalanan, midio mga patay ita ra ig anda ray labet na ong yaten! ³Indi pa gata-wanan mi na? Itang tanan ang nagpaboniag para ipaita ang nagpasakep ita ong ni Cristo Jesus, ginapil ita ka ong kamatayen na. ⁴Animan, ang pagboniag ong yaten pagpaita ang napatay ita ra ig limbeng ang aroman ni Cristo, agod mangaboi ita sing moman ong ba-long kaboi, pario tang nainabo ong ni Cristo asing tanandia binoing oman ong makabebereng ang gaem tang Dios ang Tatay.

⁵Ig mga na-pen ita ra ong ni Cristo ong kamatayen na ong maning ta sia, sigorado engaged ang ma-pen ita ka ong pagaboi nang moman. ⁶Gata-wanan ta ang dating pagkataw ta midio linansang dang aroman ni Cristo ong kros agod mapatay tang sadili ta ang mapinagtalaken, ig indi ita ra magsirbi ong kasalanan. ⁷Tenged mga ang tatang taw patay da, libri ra tanandia ong gaem tang kasalanan. ⁸Piro pagparet ita ang maboi ita ang aroman ni Cristo, pario tang napatay ita ka ang aroman na. ⁹Tenged gata-wanan tang si Cristo binoing oman. Animan indi ra poiding mapatay tanandiang oman. Ang kamatayen anda ray gaem na ong nandia. ¹⁰Asing napatay tanandia agod pirdien tang kasalanan, minta lamang sia ig indi ra maoman. Piro gaboi tanandia mandian ig ang kaboi na mismo para ong Dios. ¹¹Animan yamo, bilang mga na-pen da ong ni Cristo Jesus, dapat ibilang mi tang sadili mi ang patay da ka mga para ong kasalanan, piro boi si para ong Dios.

¹²Indi ra papaggaemen mi tang kasalanan ong mga sinangoni ming asiang mapatay lamang, agod indi amo ra magsirbi ong anday sasayod ang mga kaliliagan tang sadili mi. ¹³Ig indi gamiten mi tang maski onopang parti tang sinangoni mi ong pagboat ta malain. Ang boaten mi, magpasakep amo ong Dios bilang mga napatay ig binoing oman, ig yintriga mi ong Dios tang bilog ang sinangoni mi, agod gamiten na ong pagboat ta mato-lid. ¹⁴Ang kasalanan indi ra poiding maggaem ong nindio. Tenged indi ita ra gasakepan tang Katobolan, kondi gasakepan ita tang kaloy tang Dios.

Mga torobolon tang Dios

¹⁵Mandian, tenged indi ita ra gasakepan tang adalem tang Katobolan, kondi ong kaloy tang Dios, monopa bato? Magpadayon itang magkatalak? Indi maimo! ¹⁶Gata-wanan mi, mga nagpasakep amo maski ong ninopa

agod magtoman ong nira bilang tatang torobolon, torobolon amo ra enged nira! Pabetang ta, mga kasalanan tang agsirbian mi, ang borak ta sia kamatayen ang anday kataposan. Piro mga pamagtoman amo ong Dios agod tanandia tang agsirbian mi ang borak ta sia, yamoy magimong mato-lid. ¹⁷Asing tokaw, pamagsirbi amo ka kaman ong kasalanan. Piro salamat ong Dios, mandian bogos amo rang pamagtoman ong kamatodan ang sinoldok ong nindio. ¹⁸Linibri amo ra tang Dios ong gaem tang kasalanan, ig mandian pamagsirbi amo ra ong kato-lidan. ¹⁹Ginamitong alimbawa tang torobolon, agod mas madaling maintindian mi tang maliagong yaning. Asing tokaw, midio nagpatorobolon amo ong kasalanan, ig ginamit mi tang sinangoni mi ong pagboat ta anday sayod ang pabael ang pabael. Piro mandian, dapat yintriga mi ra tang sadili mi bilang torobolon ong kato-lidan, agod malimpio tang kaboi mi.⁷

²⁰Asing tokaw ang pamagsirbi amo pa ong kasalanan, midio libri amo ka kaman ong tanan ang tobol ang kaministiran ang tomanen ong kaboing mato-lid. ²¹Piro onopa lamay nakomit mi ong pangaboi ming asi ang agkakaeyak mi mandian? Ang paningan lamang ta si kamatayen ang anday kataposan. ²²Piro mandian linibri amo ra ong gaem tang kasalanan agod magimong mga torobolon tang Dios, ig ang gakomit mi tarin yay ang limpiong kaboi. Ig mga linimpio amo ra ngani,⁸ maliag yaning maboi amo ang anday kataposan. ²³Tenged kamatayen tang balet tang kasalanan, piro kaboing anday kataposan tang irigalo tang Dios ong mga taw ang na-pen da ong ni Cristo Jesus ang yaten ang Gino.

Indi ita ra gasakepan tang Katobolan

7 ¹Mga logod, may gata-wanan mi natetenged ong li. Animan sigorado, gata-wanan mi ka, ang tatang taw gasakepan tang li mintras lamang gaboi tanandia. ²Pario ta tatang babay ang may katawa na. Sigon ong Katobolan, ang babay indi poiding magigbelag ong katawa na mintras gaboi tanandia. Piro mga ang katawa na patay da, libri ra tanandia ong mga toromanen ta magkatawa. ³Animan, mga magigimbeng tanandia ong domang lali mintras boi pa tang katawa na, maning ta ang pangonlali tanandia. Piro mga ang katawa na patay da, oman nagpakatawa tanandia ong doma, anday tobol ang kinontra na, ig indi maning ang tanandia pangonlali.

⁴Maning ka ta si, mga logod, asing nagpaboniag amo, midio napatay amo ra kang aroman ni Cristo, ig don amo linibri ong gaem tang Katobolan. Animan libri amo ra mandian ang magpasakep ong doma,

^r **6:19** “agod malimpio tang kaboi mi.” Poidi kang maliag yaning: agod magimo among sagradong mga sinakepan tang Dios ^s **6:22** “mga linimpio amo ra ngani.” Poidi kang maliag yaning: mga bindoat amo rang mga sagradong sinakepan tang Dios

ang yay ang Cristong binoing oman ong kamatayen. Ig yamo, binoi amo ka agod mamorak ta mga boat ang mo-ya para ong Dios.

⁵Asing tokaw, pangaboi ita sigon ong dating pagkataw ta ang mapinagtalaken. Ig ang mga sadiling kaliliagan tang anday sasayod ang pinoaw pa tang Katobolan, yay ang nagekel ong yaten ang magboat ta mga bagay ang agbawalen mismo tang Katobolan ig sirilotan ta kamatayen. ⁶Piro mandian tenged napatay ita rang aroman ni Cristo, indi ita ra gasakepan tang Katobolan, ang yay ang dating pagpriso ong yaten. Animan pamagsirbi ita ra mandian ong Dios sigon ong ba-long pangaboi ang agtotoldok tang Ispirito Santo, ig belag da ta sigon ong dating mga toromanen ang sinolat ong Katobolan.

Ang Katobolan ig ang kasalanan

⁷Oman onora mandian ay maning ta? Anday sayod bato tang Katobolan? Belag! Tenged mga anda pa tang Katobolan, indi ka natawanano mga onopa tang kasalanan. Alimbawa, mga indi na-tang ong Katobolan ang “India maibeg,”^t indi natawanano mga onopa tang magimong milibegen. ⁸Piro tenged ong tobol ang asi, midio napoaw tang isipo ang maibeg ig mas bindoato pa ka enged, maski agbawalen sia tang Katobolan. Animan mga anda tang Katobolan, ang kasalanan midio anda kay gaem na ong yen. ⁹Asing tokaw, pangaboio ang midio indio gatako ta Katobolan. Piro asing pagatakō tang tobol ang asi, napoaw ang lagi tang kasalanano, ¹⁰ig dono sinintinsian ta kamatayen. Animan ang mga tobol ang sindol agod magtorol din ta kaboi, ya ray nagekel ong yen ta kamatayen. ¹¹Tenged ang Katobolan, yay ang ginamit tang kasalanan agod lokono, ig ong maning don yay ang kinamatayo.

¹²Animan mandian, ang Katobolan sagrado. Ig ang kada toromanen na sagrado, mato-lid, ig mo-ya. ¹³Maliag yaning bato, ang tatang bagay ang mo-ya, ya pala tang nagekel ta kamatayen ong yen? Belag ang enged! Yo, sinintinsiano ta kamatayen tenged ong kasalanano. Ig don itaen ta mga monora enged ka anday sayod tang kasalanan, tenged ginamit na tang Katobolan ang mo-ya agod masilotano ta kamatayen. Animan ong tabang tang Katobolan mas gitaen ta mga monopa ka anday sayod tang kasalanan.

Gaboato tang indi galiliaganong boaten

¹⁴Gata-wanan ta, ang Katobolan mo-ya para ong mga ispirito ta. Piro yo, taw ka lamang, ig ang sinangonio midio torobolon ang sigi pa tang pagsirbi na ong kasalanan. ¹⁵Indi maintindiano tang sadilio ong agboateno. Tenged ang mo-yang galiliaganong boaten indi ka agboateno.

^t 7:7 Exodo 20:17

Piro ang mga bagay ang indi galiliaganong boaten, yay ang gaboato. ¹⁶Mandian mga indio maliliag ong mga agboateno, maliag yaning agpaoyono ang tama ka kaman tang agganing tang Katobolan. ¹⁷Animan, midio belag ta yo tang pagboat ta anday sayod, kondi ang kasalanan ang tarin ong yen. ¹⁸Gata-wananong anday mo-yang bagay ang tarin ong yen, mga natetenged ong kaliliagan tang yen ang sadili. Tened galiliago ka rin ang magboat ta mo-ya, kaso lamang indi maboato. ¹⁹Animan, ang mo-yang galiliaganong boaten indi maboato, piro ang malain ang indio galiliag ang boateno, yay ang gaboato. ²⁰Mandian, mga agboateno tang indi galiliaganong boaten, narin pagpamatod lamang ang belag da ta yo mismo tang pagboat ta na, kondi ang kasalanan ang tarin ong yen.

²¹Maning ta na tang gitaeno ong sadilio. Mga galiliago ang magboat ta mo-ya, tarin dang lagi ong yen tang kasalanan ang pagtobol ong yen ang magboat ta malain. ²²Tened mga ong isipo, galipayo ta mo-ya ong Katobolan tang Dios. ²³Piro parti tang pagtobol tani ong yen ang sadili. Ang narin midio parti sing katobolan ang pangontra ong Katobolan ang galiliagan tang isipo. Ang sadilio midio agprison tang kasalanano. ²⁴Kailō ka! Sinora lamang tang mapaglibri ong yen ong sadiliong na ang pagekel ong yen ong kamatayen? ²⁵Anday doma kondi ang Dios ong tabang tang yaten ang Ginong Jesu-Cristo! Salamat ong Dios!

Maning ta na ka kaman tang yen ang pagkabetang: Ong isipo galiliagong magtoman ong Katobolan tang Dios, piro ong sadiling kaliliaganong anday sasayod midio pagsirbio pa ong kasalanan.

Ang pangaboi sigon ong Ispirito Santo

8 ¹Mandian, itang tanan ang na-pen da ong ni Cristo Jesus, indi ita ra osgaran tang Dios ang dapat silotan ita. ²Tened kaman ong pagiga-pen ta ong ni Cristo Jesus, ang Ispiritong pagtorol ta kaboi ya ray ang paggaem ong yaten, ig ya kay ang paglibri ong yaten ong gaem tang kasalanan ig kamatayen. ³Ang Katobolan indi mapaglibri ong yaten tened itang mga taw malolobay, ig indi enged matoman ta tang Katobolan agod malibri ita. Piro bindoat tang Dios tang indi maboat tang Katobolan. Sinobol na tang sadiling Ana na ang nagsinangoning taw pario ong yaten ang mapinagtalaken, agod tanandia tang magimong sagda ig mapasar tang silot ang para ong yaten ang mga kasalanan. Ig ong pagkataw nang mismo, inosgaran tang Dios tang kasalanan ang yay ang paggaem ong yaten ang mga mapinagtalaken.^u ⁴Bindoat na tang tanan ang asia agod ang kato-lidan ang kaministiran ang boaten sigon

^u **8:3** “Ig ong pagkataw nang mismo, inosgaran tang Dios tang kasalanan.” Ang mga bitalang na poidi kang ila-ted ong Agutaynen ang maning ta na: “Ig ong maning ta si, kinomit tang Dios tang gaem tang kasalanan.”

ong Katobolan bogos ang tomanen ong yaten, itang pamangaboi ra sigon ong kaliliagan tang Ispirito ig belag ta sigon ong sadiling kaliliagan ta ang anday sayod.^v

⁵Ang taw ang pangaboi sigon ong sadili na, aggtindien na lamang tang sadiling mga galiliagan na. Piro ang taw ang pangaboi sigon ong Ispirito Santo, ang aggtindien na yay ang mga galiliagan tang Ispirito Santo. ⁶Ang taw ang pagintindi tang sadiling kaliliagan na, ang kaboton na kamatayen ang anday kataposan. Piro ang taw ang pagintindi ong kaliliagan tang Ispirito Santo, yay ang magkatinir ta kao-yan ig kaboing anday kataposan. ⁷Ang taw ang pirming pagisip ong sadiling kaliliagan na, pangontra ra ong Dios. Indi tanandia pagtoman ong mga tobol tang Dios ig indi ngani matoman na. ⁸Ang mga pangaboi kaman sigon ong sadiling kaliliagan nira, indi enged mapagtorol ta kalipayan ong Dios.

⁹Piro yamo, indi amo ra pangaboi sigon ong sadiling kaliliagan mi kondi sigon ong Ispirito, mga matod ka kaman ang gistar ong nindio tang Ispirito tang Dios. Ig mga ang Ispirito ni Cristo anda ong tatang taw, tanandia belag ka ta ong ni Cristo. ¹⁰Piro tenged ang si Cristo asia ong nindio, maski mapatay tang sinangoni mi tenged ong kasalanan, maboi pa ka enged tang mga ispirito mi tenged rinisibi amo tang Dios bilang mato-lid da. ¹¹Ang Dios tang nagboing oman ong ni Jesu-Cristo. Animan mga gistar ong nindio tang Ispirito tang Dios, indi maimong indi boien na tang mga sinangoni ming gangapatay. Boaten tang Dios narin ong tabang tang Ispirito na ang gistar ong nindio.

¹²Animan, mga logod, may otang ta ang nem, piro sia belag ta otang ong mga sadili ta. Animan indi ita ra mangaboi sigon ong sadiling kaliliagan ta. ¹³Tenged mapatay amo enged mga mangaboi amo sigon ong sadiling kaliliagan mi. Piro mga ong tabang tang Ispirito Santo lipaten mi tang mga malain ang agboaten tang mga sinangoni mi, asia maboi among anday kataposan. ¹⁴Tenged ang tanan ang taw ang agtoldokan tang Ispirito tang Dios, yay ang mga ana tang Dios. ¹⁵Tenged ang Ispirito ang sindol tang Dios ong nindio indi pagkirepen ong nindio agod meled amo si. Ayaw! Tanandia tang nagekel ong nindio ang magimong mga ana tang Dios, agod poidi amo rang gomoy ong nandia ang maning “Tatay! Tatayo!” ¹⁶Ang Ispirito Santo mismo, aroman tang yaten ang mga ispirito, yay ang pagpamatod ang mga ana ita kaman tang Dios. ¹⁷Ig tenged mga ana ita ra tang Dios, maliag yaning mga manonobli ita tang mga bagay ang natagana tang Dios para ong yaten. Mga manonobli ita ka kaman

^v 8:4 Ang birsikolong na poidi kang ila-ted ang maning ta na: Bindoat na tang tanan ang asia agod bogos ang maboat ta tang kato-lidan sigon ong Katobolan, tenged pamangaboi ita ra sigon ong kaliliagan tang Ispirito ig belag ta sigon ong sadiling kaliliagan ta ang anday sayod.

ang aroman ni Cristo. Tenged mga paliwagan ita ang aroman ni Cristo, komabot tang kaldaw ang padengegan ita kang aroman na.

Ang kambengan tang parakaboton

¹⁸Mga ong yen lamang, ang mga kaliwagan ang gapasaran ta mandian, anday bali mga ikompara ta ong mabael ang kadengegan ang magimong yaten ong parakaboton. ¹⁹Asta ang tanan ang mga bagay ang bindoat tang Dios ong kalibotan, gangalangkag dang pamagelat ong oras ang ipaita tang Dios mga sinopa tang mga ana na. ²⁰Tenged ang tanan ang bindoat ong kalibotan midio agsagangen pa ig indi pa gakabot ong dapat ang kaboton nira. Belag ta maning ang kaliliagan nira si, kondi yay ang plano tang Dios. Piro maski maning don, may masinlong parakaboton tang kalibotan, ²¹tenged komabot tang kaldaw ang indi ra maronot-ronot tang mga bindoat tang Dios, kondi magimong aroman tang mga ana tang Dios ang mangalibri ong kamatayen ig ma-pen ong kambeng-ambengan ang kalibrian. ²²Gata-wanan ta, asta mandian ang tanan ang mga bindoat tang Dios midio pamansiaroroy pa, pario ong tatang babay ang pangana ra. ²³Ig belag lamang ta tanira! Asta itang nangarisibi tang Ispirito Santo, ang yay ang tokaw ang agto-dol tang Dios ong yaten. Gangalangkag ita ra ka mintras agpakaboton ta tang kaldaw ang risibien ita ra enged tang Dios bilang mga ana na, ig pa-letan na tang mga sinangoni ta ang na. ²⁴Mimpisa asing linibri ita, agpakaboton ta lamang ang makomplito tang bagay ang na. Mandian, indi ita maning ang agpakaboton ta tang tatang bagay mga narisibi ta ra sia. Tenged sinopa tang magpakabot pa mga narisibi na ra? ²⁵Piro mga agpakaboton ta tang indi pa garisibi ta, bogos itang mamagprosigir ang magelat.

²⁶Ig agtabangan ita pa tang Ispirito Santo ong kalolobayen ta. Alimbawa, maski indi ita matakong mangadi ta osto, ang Ispirito Santo yay pagpakiloy ong Dios para ong yaten ong mga i-yak ang inding pisan mabogawas ta. ²⁷Ig ang Dios, aggosisaen na tang ga-tang ong mga popotokon ta ig gaintindi na mga onopay maliag yaning tang agbibitala tang Ispirito Santo, tenged ang Ispirito Santo pagpakiloy para ong mga sinakepan tang Dios ig sigon ka ong kaliliagan tang Dios.

²⁸Gata-wanan ta, ong tanan ang gangainabo, may agboaten tang Dios para ong ikakao-ya tang mga pamaggegma ong nandia, ang yay ang mga ginoyan na sigon ong plano na. ²⁹Tenged asing tokaw pang lagi, gata-wanan da tang Dios mga sinopa tang magimong mga ana na. Ig pinlano na rang lagi ang tanira magimong pario ong Ana nang si Jesus, agod si Jesus magimong kakan ong dorong mamaglogod. ³⁰Animan ang mga taw ang pinilik na rang lagi asing tokaw, ginoyan nang magimong mga ana na. Ig ang mga ginoyan na, rinisibi na ra bilang mga mato-lid da. Ig ang mga rinisibi na ra, sindolan na pa enged ta mabael ang kadengegan.

Ang gegma tang Dios

³¹Mandian, onopa pay maning ta natetenged ong mga bagay ang na? Ang Dios panabang ong yaten. Mga maning don, sinopa enged tang mapangontra ong yaten? ³²Mismo ang Ana na indi inisipot na, kondi inintriga na agod mapatay para ong yaten ang tanan. Ig komo sindol na tang Ana na, indi maimong indi i-dol na asta ang tanan ang kaministiran ta. ³³Anda enged ay mapagdimanda ong yaten ong talongan tang Dios, itang mga pinilik na. Dios mismo tang pagrisibi ong yaten bilang mga mato-lid da! ³⁴Anda kay mapaganing ang ita sirilotan, tenged si Cristo Jesus mismo tang sinilotan ig napatay para ong yaten. Belag lamang ta sia, kondi binoi pa tanandia, pinakarong ong to tang Dios, ig don da pagpakiloy para ong yaten. ³⁵Anda enged ay mapagpabelag ong yaten ong gegma ni Cristo. Maski panaw ita ong mga kapinitinsian, mga kalisedan, mga kaliwagan. Maski letem ita, maski pobri ang anda ray pangabel ta, maski ga-tang ita ong karisgoan, maski patayen ita pa. ³⁶Pario tang na-tang ong Kasolatan,

“Tenged ong pagto amen ong nio, gabetang aming pirmi ong karisgoan ang patayen ami tang mga taw.

Midio ami kaman mga karnirong paratayen.”^w

³⁷Piro maski pa maning ta si tang talongaen ta, mamandeg ita ka enged ong tabang ni Cristo, ang yay ang paggegma ong yaten. ³⁸Sigoradō ang anday mapagpabelag ong yaten ong gegma tang Dios—ang kaboi obin ang kamatayen, ang mga anghil obin dimonio,^x ang gainabo mandian obin ang mainabo ong parakaboton, ang mga may gaem, ³⁹ang mga atan ong dibabaw obin ong idalem tang tanek, obin maski onopa pang mga bagay ang bindoat tang Dios. Anda enged ay mapagpabelag ong yaten ong gegma tang Dios ang gapasaran ta ong pagiga-pen ta ong ni Cristo Jesus ang yaten ang Gino.

Ang pagpilik tang Dios ong mga Judio

9 ¹Mandian may ibego pa ong nindio ong talongan ni Cristo, ig indio pagbo-li. Pa-dek tang Ispirito Santo, limpio tang konsinsiao ong agganingong na: ²Belag lamang ta ge-ley tang kapopongaweno ig indi malobot-lobot tang kasisintiren tang popotokono ³tenged ong mga kasimanoao ig mga kadogō. Mga maimo lamang, mas galiliago pang yo ra lamang tang silotan tang Dios ig ipalbag ong ni Cristo asta ong tanopa para lamang mangalibri tanira. ⁴Tanira mga Israelita mismo, ig agkabigen tang Dios ang mga ana na. Pinaita na ong nira tang kayag-

^w 8:36 Salmo 44:22 ^x 8:38 Ang “dimonio” tarin, mga ong bitalang Grigo, yay ang “pangolokolo” obin “prinsip.” Gapil tarin tang mga pangolokolo ong mga dimonio.

ayagan ang prisinsia na. May mga inigoan ang bindoat tang Dios ong nira. Ig sindol ka ong nira tang Katobolan. Sinoldokan na tanira tang ostong pagsimba ong nandia, ig may mga pinangako na ong nira. ⁵Tanira nagalin ong dogo tang mga garalangen ang kamepet-mepetan ta, ig ong dogo ka nira nagalin si Cristo asing tanandia nagimong taw. Tanandia tang Dios ang makagagaem ong tanan ig dalayawen asta tanopa! Matod ka kaman.

⁶Piro maski indi nabilang ong pinilik tang Dios tang tanan ang mga Israelita, asia belag ta maliag yaning ang indi nagtoman tang Dios ong mga binitala na. ⁷Belag ka tang tanan ang inampo ni Abraham tang binilang ang mga ana na enged. Narin tang inaning tang Dios, “Ang mga nagalin lamang ong ni Isaac tang ilalaen ang inampo mo.”^y ⁸Maliag yaning, belag tang tanan ang inampo ni Abraham agbibilang ang mga ana tang Dios, kondi ang mga pinangana lamang sigon ong pinangako na ong ni Abraham, yay ang ilalaen ang mga ana na.^z ⁹Tenged asing nangako tang Dios ong ni Abraham, maning ta na tang inaning na: “Magbaliko tarin ong domaton ang takon, ig si Sara mangana ta tatang lali.”^a

¹⁰Ig belag lamang ta sia. Nagimong mas mayag pa ong nainabo ong doroang ana ni Rebeca ong kamepet-mepetan ta ang si Isaac. ¹¹Don pinaita tang Dios ang sigon ong sadiling plano na tang pagpamilik na, ig belag lamang ta sigon ong boat ta taw. Tenged ba-lo pinangana ni Rebeca tang kambal ang asi, ig ba-lo tanira naboat ta mo-ya obin malain, ¹²minaning dang lagi tang Dios ong ni Rebeca ang ganing, “Ang aka magsirbi ong ari na.”^b ¹³Pario tang na-tang ong Kasolatan, “Ginegmano si Jacob, piro indio naliag ong ni Esau.”^c

¹⁴Animan onoray maning ta? Maning ita bato ang belag ta mato-lid tang boat tang Dios? Indi poidi. ¹⁵Tenged maning ta na tang inaning tang Dios ong ni Moises asing tokaw, “Aloyano tang galiliaganong aloyan, ig ate-bekano tang galiliaganong ate-bekan.”^d ¹⁶Animan ang bindision tang Dios belag ta sigon ong kaliliagan obin ong boat ta taw, kondi sigon lamang ong kate-bek tang Dios. ¹⁷Pario ka tang inaning tang Dios ong ni Faraon ang adi tang Ehipto asing tokaw sigon ong Kasolatan. Ganing tang Dios, “Bindoata yen ang adi, agod ong boateno ang kontra ong nio, ipaitao tang gaemo, ig ang arano ilalaen tang tanan ang taw ong bilog ang kalibotan.”^e ¹⁸Animan gate-bekan tang Dios tang galiliagan nang

^y 9:7 Genesis 21:12 ^z 9:8 Ang mga ana ni Abraham doroa. Ang ana nang si Esau pinangana tang torobolan na ang si Agar. Ig ang ana nang si Isaac pinangana tang katawa nang si Sara, sigon ong pinangako tang Dios. Animan ang mga inampo da Abraham may Sara, ya lamay aggilalaen ang mga ana tang Dios. Mabasa ta tang istoria natetenged ong doroang ana ni Abraham ong Genesis 16:1-16 ig 21:1-21. ^a 9:9 Genesis 18:10.

^b 9:12 Genesis 25:23 ^c 9:13 Malakias 1:2-3 ^d 9:15 Exodo 33:19 ^e 9:17 Exodo 9:16

ate-bekan, ig agpategaten na tang mga kolo tang mga taw ang galiliagan nang papategaten.

Ang kasisilagen tang Dios ig ang kaloy na

¹⁹Itaben may maganing ong yen, “Angay basolon ita pa tang Dios mintras itang tanan gaekelan na lamang ong sadiling kaliliagan na?”

²⁰Maning ta na tang masabato: Yawang tawa! Sinoapa enged ang masabat ta maning atan ong Dios? Mga bindoatan ita lamang tang Dios. Mono ita pa mapagriklamo ong nandia angay bindoat ita nandiang maning ta na? ²¹Pario tang manigboat ta oron. Pagosto lamang tanandia mga onopay galiliagan nang boaten. Ig ong pariong lagnang ang aggamiten na, poidi tanandiang magboat ta tatang oron ang maralen ig ang tata kang baratón lamang. Kaman?

²²Animan anday masabat ta ong Dios. Tened maski galiliag tanandiang magpaita tang gaem na ig kasisilagen na ong mga mapinagtalaken, nagagoanta pa enged tanandia ong mga taw ang dapat da rin ang patayen ig silotan ong impirno. ²³Maning ta sia tang bindoat na agod ang makabebereng ang dengeg na ipaita na ong mga taw ang ate-bekan na, ang yay ang mga sinimpan na rang lagi asing tokaw pa ang ma-pen ong kadengegan na ong langit. ²⁴Ig ita yay ang mga taw ang asiang ginoyan na, belag lamang tang magalin ong mga Judio kondi asta ra ka ong mga belag ta Judio. ²⁵Tened maning ta na tang inaning tang Dios don ong sinolat ni Oseas,

“Ang mga taw ang dating belag ta yen, kabigeno ra mandian ang yen ang banoa.

Ig ang indi aggegmano asing tokaw, gegmano ra mandian.”^f

²⁶“Ig ong mismong logar ang inaningano ong mga taw ang, ‘Yamo, belag amo ta yen ang banoa.’

Don da tanira goyan ang mga ana tang Dios ang boi.”^g

²⁷Sia ya kay ang pinatako ni Isaias natetenged ong mga Israelita asing tanandia minaning: “Ang kadodoron tang inampo ni Israel, maski magimong pario tang kenay ong baybay, ge-ley lamang tang mangalibri. ²⁸Tened alenget dang magosgar tang Dios ong mga taw ong kalibotan, ig maelet tang pagorosgaren na.”^h ²⁹Pario ka tang inaning ni Isaias,

“Mga ang Ampoan tang Makagagaem indi nagbo-wan ta pirapang manonobli ong yaten, itang tanan ang mga Israelita nangalipat ka rin, pario tang nainabo ong mga taw don ong Sodoma ig Gomorra.”ⁱ

^f 9:25 Oseas 2:23 ^g 9:26 Oseas 1:10. “Dios ang boi” tang goy tang mga Israelita ong Dios ang Makagagaem, tened tanandia matod ang boi, ig belag ta pario ong mga dios-diosan tang domang mga nasion, ang boat-boat lamang ta taw. ^h 9:28 Isaias 10:22-23
ⁱ 9:29 Isaias 1:9. Ang nainabo ong mga taga Sodoma ig Gomorra mabasa ta ong Genesis 19.

Ang mga Judio ig ang Mo-yang Balita

³⁰Animan onoray maning ta? Ang mga belag ta Judio ang indi namagprosigir ang magimong mato-lid, yay ang binilang tang Dios ang mato-lid tenged ong pagto nira ong ni Cristo. ³¹Piro ang mga Israelita ang namagprosigir din ang magtoman ong Katobolan agod magimong mato-lid ong pama-dek tang Dios indi nakabot nira. ³²Angay indi? Tenged imbis ang magto ong ni Jesu-Cristo, namagtalig tanira ong sadiling boat nira ong pagtoman tang Katobolan. Midio nangadagpa tanira ong tatang mabael ang bato, ³³ang yay ang inaning ong Kasolatan asing minaning tang Dios,

“Nagbetango ta tatang batong pagpadagpa don ong banoa tang Sion.^j

Ang batong asi yay kaman ang magpadagpa ong nira.

Piro indi mapaeyak tang maski sinopay magto ong nandia.”^k

10 ¹Mga logod, galiliago enged ang mangalibri tang yen ang kapariong mga Israelita, ig na agpagampō ong Dios. ²Yo mismo mapagpamatodo ang dorong prosigir nira ang malipay tang Dios ong nira. Kaso lamang, indi gaintindian nira mga monopa boaten nira. ³Tenged indi gata-wanan nira mga monopa tanira marisibi tang Dios bilang mato-lid, ig namagprosigir tanirang magimong mato-lid ong sadili nira. Animan indi tanira nagpababak ong Dios para magrisibi tang katolidan ang i-dol na rin ong nira. ⁴Tenged kaman ong bindoat ni Cristo, indi ita ra gasakepan tang Katobolan, agod ang maski sinopay magto ong nandia risibien tang Dios bilang mato-lid.^l

Ang kalibrian para ong tanan

⁵Maning ta na tang sinolat ni Moises natetenged ong pagimong mato-lid sigon ong Katobolan: “Ang taw ang magboat tang tanan ang ga-tang ong Katobolan, yay ang maboi.”^m ⁶Piro may nasolat ka natetenged ong pagimong mato-lid sigon ong pagto ta. Ganing, “Maski india ra magpaborido ang mane-ma ong sadili mo ang ganing, ‘Sinopay maka-yat ong langit’ ” agod gomoy ong ni Cristo ang tomaboan tarin? ⁷“Ig india ra mane-ma ang ganing, ‘Sinopay sarang ang bomabak ong adalem don ang logar tang mga kalag’ ” agod boien si Cristo? ⁸Piro demdemen ta lamang tang na-tang ong Kasolatan ang ganing, “Ang bitala tang Dios

^j 9:33 Ang “Sion” tatang goy ong siodad tang Jerusalem asing tokaw, tenged ang siodad don mismo ong Bokid tang Sion. ^k 9:33 Isaias 8:14, 28:16 ^l 10:4 Ang birsikolong na poidi kang ila-ted ang maning ta na: Tenged nagtoman si Cristo tang tanan ang ga-tang ong Katobolan, ang maski sinopay magto ong nandia risibien tang Dios bilang mato-lid da. ^m 10:5 Levitico 18:5

alenget ong nio, atan ang enged ong anga ig popotokon mo.”ⁿ Mandian ang bitala tang Dios ang na, anday doma kondi ang natetenged ong pagto ang agtotoldok amen ong nindio. Ig yay na: ⁹Mga ong anga mo ilalae mong “si Jesus ang Gino,” ig de-dek ong popotokon mo magtoa ang binoi tanandia tang Dios ong kamatayen, asia malibria. ¹⁰Tenged ang popotokon ta tang aggamiten ta para magto ita agod risibien ita tang Dios bilang mato-lid. Ig ang anga ta tang aggamiten ta agod mangilala ong ni Jesus, agod malibri ita. ¹¹Pario tang na-tang ong Kasolatan, “Indi enged mapaeyak tang maski sinopay magto ong nandia.”^o ¹²Tenged maski Judio, maski belag ta Judio, tata lamang tang Gino tang tanan, ig tanandia abondang magtorol ong tanan ang gomoy ong nandia. ¹³Tenged na-tang ong Kasolatan, “Malibri tang tanan ang gomoy ong Gino.”^p

¹⁴Piro monopa magoyan nira tang Gino mga indi tanira pagto ong nandia? Ig monopa matowan nira mga anday gabalitan nira natetenged ong nandia? Ig monopa mabalitan nira mga anday magpatako ong nira? ¹⁵Ig monopa pa ka mangapanaw tang mamagpatako mga anday magtobol ong nira? Sigon ong Kasolatan, “Kambeng ang may pamansikabot ang pamagekel tang Mo-yang Balita!” ¹⁶Piro belag ta tanan tang namagparet ong Mo-yang Balita. Pario tang inaning tang propitang si Isaias, “Gino, sinopa lamay nagparet tang binalita amen?”^q ¹⁷Animan matod ka kaman. Ang mga taw mapagto mga nabalitan da nira tang natetenged ong ni Cristo. Ig mabalitan nira mga may magtoldok ong nira tang natetenged ong nandia.

¹⁸Mandian, mane-mao. Onopa bato? Indi nabalitan tang mga Judio tang natetenged ong ni Cristo? Nabalitan da enged nira, pario tang na-tang ong Kasolatan,

“Ang bitalang asi nabalitan da maski ong aypang logaray.

Ig ang mga agbabalita nira nakabot da ong bilog ang kalibotan.”^r

¹⁹Oman mane-mao pa. Ang mga Israelitang^s na, onopa bato? Indi tanira mangaintindi? Indi ka poidi. Isipen ta lamang tang pinasolat tang Dios ong ni Moises asing tokaw pa ang ganing,

“Gamiteno tang mga belag ta kapario ming Israelita agod mangimon amo.

Gamiteno tang mga taw ang anday gata-wanan nira natetenged ong yen, agod masilag amo.”^t

²⁰Ig nangiteg pa tang nem ni Isaias asing tanandia pinabitala tang Dios natetenged ong mga belag ta Israelita ang ganing,

“Ang mga taw ang indi pamagdilem ong yen, tanira tang nangaita ong yen.

ⁿ 10:8 Deuteronomio 30:12-14 ^o 10:11 Isaias 28:16 ^p 10:13 Joel 2:32 ^q 10:16 Isaias 53:1

^r 10:18 Salmo 19:4 ^s 10:19 Ang mga Israelita ya kay ang mga Judio. Telekan ka ong Bokabolario.

^t 10:19 Deuteronomio 32:21

Ig ang mga indi pamane-ma natetenged ong yen, napaitao ra ong nira.”^u

²Piro mga natetenged ong mga Israelita, ganing tang Dios, “Kaboay da ka rin tang goyo ang magbalik ong yen tang mga taw ang nang masosotil ig matetegat ta kolo!”^v

Inate-bekan tang Dios tang mga Judio

11 ¹Mandian mane-mao si. Pinlek da bato tang Dios tang mga Judio ang yay ang pinilik nang banoa? Indi poidi! Tenged yo mismo tatao kang Israelita,^w ang nagalin ong dogo ni Abraham ig ong tribo ni Benjamin. ²Indi pinlek tang Dios tang mga taw ang pinilik na impisa pa asing tokaw. Gademdeman mi tang istoria ong Kasolatan natetenged propitang si Elias?^x Nagrikلامo tanandia ong Dios natetenged ong agboaten tang mga kapario nang Israelita ang ganing, ³“Gino, pinamatay nira tang mga propita mo, ig linangga nira tang mga altar mo. Yo lamang tang gabo-wan, ig maski yo, agplanoano pa nirang patayen.”^y ⁴Piro onopa tang sabbat tang Dios ong nandia? Ganing, “Nagbo-wano pa ta 7,000 mga tawano ang indi pamagto ong dios-dios ang si Baal.”^z ⁵Asia pario ka ong timpo ta mandian. May nangabo-wan pa kang mga Judiong pamagto ong Dios, tenged pinilik tanira tang Dios tenged ong kaloy na. ⁶Ang pagpilik ong nira indi agbabasi ong mga bindoat nira kondi sigon lamang ong kaloy tang Dios. Tenged mga agbabasi ong mga bindoatan ta taw, indi ra maning ang na kaloy.

⁷Animan mandian, belag ta tanan ang mga Israelita tang narisibi tang kato-lidan ang agprosigiran nira ta mo-ya. Ang mga pinilik lamang tang Dios tang mga narisibi ta sia. Tenged ang domang mga Israelita pinategat tang Dios tang mga kolo nira ⁸pario tang na-tang ong Kasolatan,

“Midio pinanlipeng tanira tang Dios,
ig sindolan ta mga matang indi mangaita ig mga talingang indi mangabasi,
asta ra lamang mandian ang mga kaldaw ang na.”^a

⁹May binitala ka ni David natetenged ong nira, ang ganing,
“Balampa ang mismong mga pista nira magimong midio kabantay,
agod madagpa tanira ig madep, bilang balet tang Dios ong nira.

¹⁰Balampa mangi-lep tang mga mata nira,
Agod indi tanira mangaita.

^u 10:20 Isaias 65:1 ^v 10:21 Isaias 65:2 ^w 11:1 Ang mga Israelita ya kay ang mga Judio. Telekan ka ong Bokabolario. ^x 11:2 Ang istoriang na natetenged ong ni Elias mabasa ta ong 1 Hari 19:10-18. ^y 11:3 1 Hari 19:10, 14 ^z 11:4 1 Hari 19:18

^a 11:8 Deuteronomio 29:4; Isaias 29:10

Ig balampa pirming oldan ta mabebelat ang problima ang takanen nira mintras gangaboi.”^b

¹¹Animan mane-mao si. Ang mga Judio bato, nangabegtak da ang indi ra mangabawik? Indi poidi. Ong kamatodan, tenged ong talak nirang indi namagto ong ni Cristo, ang mga belag ta Judio ya ray ang sindolan ta logar para mangalibri tanira, agod mamangimon tang mga Judio tenged gangaliliag ka tanirang mangalibri. ¹²Mandian, mga ang talak ig kalogian tang mga Judio nagtorol ta dorong kao-yan ong belag ta mga Judio ong bilog ang kalibotan, sigoradong mas doro pa enged tang kao-yan ang magimong risolta na mga bogos ang magbalik tang nem nira ong Dios.

Ang kalibrian tang mga belag ta Judio

¹³Mandian, nani tang maningo ong nindiong mga belag ta mga Judio. Yo bindoato tang Dios ang apostolis para ong nindiong mga belag ta Judio, agod ibalitaong ong nindio tang natetenged ong ni Cristo. Ig agbibilango ang importanti tang obrang nang sindol ong yen, ¹⁴tenged balampa mangimon ong nindio tang mga kasimanoao ang mga Judio agod ang doma ong nira mamagto ka ig mangalibri. ¹⁵Ang pagtaliad tang Dios ong mga Judio, yay ang nagtorol ta dalan agod mabalik ong nandia tang tanan ang taw ong kalibotan. Animan mas mambeng ang pisan mga risibien nang moman tang mga Judio. Asia midio magtorol ta kaboi ong mga patay!

¹⁶Ang mga Judio poiding ikompara ta ong tinapay. Mga may ge-ley ang parti ang binolontad da ong Dios, maliag yaning ang bilog ang tinapay ya ra kay ang binolontad ong nandia. Pario ka ong tatang papa ta ayo. Mga ang lamot na sindol da ong Dios, asta ang mga tanga na magimong ong Dios da ka. ¹⁷Ang mga Judio pario ka ong tatang ayong olibo ang agsagodon tang Dios. May domang mga tangang pinamotol ong olibong asi, ig yamong mga belag ta Judio pario ong mga ayong gebang olibo ang kinomit tang Dios ig dayon ang sino-pat ong pinagpotolan tang mga tanga, agod mamagelay amo ka ong masostansiag tagek ang pagalin ong lamot. ¹⁸Animan indi amo magpambog ong mga tangang asing pinamotol da. Demdemen ming yamo mga tanga ka lamang. Belag ta yamo tang pagpabael ong lamot, kondi ang lamot yay ang pagpabael ong nindio.

¹⁹Itaben may magpambog atan ong nindio ang maning, “Pinamotol tang mga Judio agod yami si tang ito-pat atan!” ²⁰Matod sia. Pinamotol tanira tenged indi tanira mamagto ong ni Cristo, ig yamong mga belag ta Judio tang sino-pat tenged lamang ong pagto mi ong nandia. Animan

^b 11:10 Salmo 69:22-23

indi amo magpalawig tang sadili mi. Imbis, dapat meled amo. ²¹Tenged mga ang Dios indi minengted ang mamotol ong natural ang mga tanga ang anday doma kondi ang mga Judio, indi ka tanandia mengted ang mamotol ong nindio. ²²Tarin itaen ta tang kao-yan tang Dios ig ang kaigpit na. Maigpit tanandia ong mga taw ang indi mamagto ong nandia, piro mo-ya tang nem na ong nindio, mga magpadayon amo lamang ong kao-yan na. Mga indi, pamotolon amo ka. ²³Ig ang mga Judio, mga indi ra tanira mamagpategat kondi mamagto ka tanira, ito-pat na sing oman tanira ong papa na, tenged sia sarang ang boaten tang Dios. ²⁴Tenged yamong mga belag ta Judio pinamotol ong mga gebang ayo ig dayon ang sino-pat ong ayong lindoak, maski belag ta asia tang natural. Animan sigoradong mas madali pa enged ang ibalik tang Dios tang mga pinamotol ang mga tanga ong ayong pinagalinan nira.

Ang kaloy tang Dios para ong tanan

²⁵Mga logod, galiliagong mata-wanan mi tang kamatodan ang indi enged gaintindian ta doma, agod indi amo magisip ang sino amo ra ka enged. Ang pagpategat ong domang mga Israelita belag ta maning ang asta ong tanopa, kondi asta ra lamang ong oras ang makomplito tang mga belag ta Judio ang mamagto ong ni Cristo. ²⁶Pagatapos ta sia, mangalibri tang tanan ang mga Israelita, pario tang na-tang ong Kasolatan,

“Komabot tang Maniglibri ang magalin ong Sion,^c

ig komiten na tang tanan ang kalainan ong mga inampo ni Jacob.

²⁷Maning ta na tomaneno tang yen ang pinaginigoan ong nira, mga komiteno tang mga talak nira.”^d

²⁸Ang mga Judio nagimong kasoay tang Dios para ong ikakao-ya mi. Maliagong yaning, ang Mo-yang Balita natetenged ong ni Cristo pinakabot ong nindiong mga belag ta Judio tenged narin indi risibien tang mga Judio. Piro palangga pa ka enged tanira tang Dios, tenged tanira yay ang mga taw ang pinilik na. Pinangako nang lagi ong mga kamepet-mepetan nira ang ganing palanggaen na ka kaman tang mga inampo nira. ²⁹Ig ang Dios indi pagoman tang isip na natetenged ong mga aggoyan na ig aggaloyan na. ³⁰Asing tokaw, yamong mga belag ta Judio indi amo nagtoman ong Dios. Piro mandian tenged ang mga Judio indi ka magtoman ong nandia, yamo ra tang inate-bekan na. ³¹Ig maning ka atan tang mainabo pa ong nira. Tanira mandian tang indi magtoman ong Dios, piro tenged ong kate-bek ang agpaita tang Dios ong nindio, komabot pa tang kaldaw ang pangate-bekan na ka tanira. ³²Tenged

^c 11:26 Ang “Sion” tatang goy ong siodad tang Jerusalem asing tokaw, tenged ang siodad don mismo ong Bokid tang Sion. ^d 11:27 Isaias 59:20-21; 27:9

pinagnan tang Dios nga ang tanan ang taw degen tang mga talak nira, agod mapaita na ong tanan tang kate-bek na.

Pagdayaw ong Dios

³³ Kalawig-lawigan tang kinata-wanan tang Dios! Kadoro-doroan tang gata-wanan na!

Sinopa lamang tang gaintindi tang mga plano na asta mga boat na?

³⁴ Pario tang na-tang ong Kasolatan,

“Anday gatako tang pagirisipen tang Gino,

Ig anday mapaglaygay ong nandia mga onopa tang dapat boaten na.^e

³⁵ Anday ma-dol ta ong nandia agod balten ita nandia.”^f

³⁶ Tened ang tanan ang bagay nagalin ong Dios, bindoat na, ig para ka ong nandia. Dayawen ta tanandia ang anday kataposan! Matod ka kaman.

Ang ostong pagsirbi ong Dios

12 ¹ Animan, mga logod, tened ong kate-bek ang agpaita tang Dios ong yaten, pagpakiloyo ong nindio ang ibolontad mi ong nandia tang mga sadili mi bilang boi ig sagradong bolontad ang maliliagan na ta mo-ya. Maning atan tang ostong pagsirbi mi ong nandia. ² Indi amo ra magosoy ong sikad tang kalibotan ang na, kondi ipaba-lo mi ong Dios tang mga isip mi agod maba-lo amo enged. Oman mata-wanan mi mga onopa tang kaliliagan na ig itaen mi ang asi mo-ya, pagtorol ta kalipayan ong nandia, ig anda enged ay kakorangan atan.

³ Tened ong kaloy ang narisibio ong Dios ang magimōng apostolis, ganingo ong kada tata ong nindio: Indi amo magisip ang mga sino amo ra enged, kondi isipen mi ta osto mga onopa tang abilidad mi sigon ong pagto ang sindol tang Dios ong nindio. ⁴ Ang kada tata ong yaten, tata lamang tang sinangoni ta, maski dorong parti na. Ig belag ta paririo tang obra tang kada parti na. ⁵ Itang mga pamagto ong ni Cristo maning ka atan. Maski doro ita, tanga sinangonian ita lamang ig pamagkarabit-kabitan ita ong tata may tata. ⁶ Mandian sari-sari tang mga abilidad ang narisibi ta ong kaloy tang Dios, ig dapat gamiten ta tang mga sindol nang asia. Mga ang tatang taw sindolan ta abilidad ang magpakabot tang agpatako tang Dios ong nandia, dapat boaten na kompormi ong pagto na. ⁷ Ig mga sindolan ta abilidad ang magsirbi ong doma, dapat magsirbi tanandia; mga ong pagtoldok, dapat magtoldok; ⁸ mga ong paglaygay, dapat maglaygay; mga ong pagtorol ong mga malilised, dapat magimong mo-yang manigtorol; mga ong pagpangolokolo, dapat magderep tanandiang mangolokolo; ig mga ong pagtabang ong mga gangalisedan, magtabang tanandiang may kalipay.

^e 11:34 Isaias 40:13-14 ^f 11:35 Job 35:7; 41:11

⁹Kaministiran ang matod ang enged tang paggegma ta. Palawid ita ong malain, ig pirming boaten ta tang mo-ya. ¹⁰Mamaggregeman ita enged bilang mamaglogod ong ni Cristo, ig mamaggaralangan ita ong tata may tata sobra pa ong sadili ta. ¹¹Indi ita ra enged magpalobaylobay, kondi magsirbi ita ong Gino ang de-dek ong mga popotokon ta. ¹²Mangalipay itang pirmi tenged ong kasigoroan ta ang natetenged ong masinlong parakaboton ta. Magagoanta ita ong mga kaliwagan, ig pirmi itang magampo. ¹³Tabangan ta tang mga sinakepan tang Dios mga may kaministiran nira. Ig padayonon ta ong balay ta tang taga domang logar ang anday madayonan nira.

¹⁴Yampo mi ong Dios ang aloyan na tang mga taw ang pamagpaliwag ong nindio. Indi yampo ming silotan tanira tang Dios, kondi yampo ming aloyan na tanira. ¹⁵Mimbeng among malipay ong mga gangalipay, ig mga may pamagsinti, mimbeng amo kang magsinti ong nira. ¹⁶Magtarabidtabidan amo ta masinlo ong tata may tata. Indi amo magpambog kondi magiga-pen amo ka ong mga taw ang dibabak tang mga pagkabetang nira. Indi amo magisip ang sino amo ra ka enged.

¹⁷Mga may magboat ong nindio ta malain, indi amo melet ta malain, kondi prosigiran ming boaten mga onopa tang tama ong pama-dek tang tanan ang taw. ¹⁸Kompormi ong masarangan mi, magprosigir among anda enged ay golo tang pagtarangayan mi ong tanan ang taw. ¹⁹Agmalenong mga logod, indi amo enged melet ta malain, kondi pabayan mi lamang tang Dios ang yay ang magsilot ong nira. Tenged ganing tang Ampoan ta ong Kasolatan, “Yo tang balang melet; yo tang magsilot.”^g ²⁰Animan ganing pa ka ong Kasolatan ang maning ta na tang boaten mi: “Mga ang kasoay mo agle-men, papanen mo; mga agkoawen, painemen mo. Tenged mga boaten mo narin, pisan tanandiag mapaeyak.”^h ²¹Indi amo padeg ong malain, kondi degen mi tang malain ong pagboat ta mo-ya.

Ang obligasion ta ong mga pangolokolo ong banao

13 ¹Mandian, ang kada tata ong nindio dapat magpasakep ong mga may katengdanan ong gobirno. Tenged anday gaem ang indi nagalin ong Dios, ig ang mga pamaggaem atan bintang ka tang Dios ong mga poisto nira. ²Maliag yaning, ang mga taw ang pamangontra ong gobirno pamangontra ong pinondar tang Dios, ig ang mga pamagboat ta maning atan kabotan ka tang silot ang para ong nira. ³Mga mo-ya tang agboaten ta, anday dapat ang eldan ta ong mga pamangolokolo ong yaten. Piro mga pamagboat ita ta malain, asia dapat eldan ita ka kaman. Animan, mga india galiliang ang eldan ong mga pamangolokolo, magboata

^g 12:19 Deuteronomio 32:35 ^h 12:20 Kawikaan 25:21-22

ta mo-ya, ig asia dayawena pa nira. ⁴Tanira midio mga torobolon tang Dios para ong ikakao-ya mo. Piro mga pagboata ta malain, dapat eldana ka kaman, tenged matod ang may gaem nirang magsilot ong nio. Mga torobolon ka kaman tanira tang Dios, agod magsilot ong mga pamagboat ta malain. ⁵Animan, magpasakep ita ong gobirno, belag lamang ta tenged ang geldan ita ang itaben silotan ita, kondi tenged gata-wanan ta ang maning ta sia tang dapat kaman ang boaten ta.

⁶Animan yay sia tang dailan ang pagbayad ita tang mga podintis ta, tenged ang mga pamangolokolo pamagsirbi ka ong Dios ong pangabedlay nira para ong mga boroaten nira. ⁷Animan, i-dol mi tang dapat i-dol ong kada tata: Bayadan mi tang mga podintis ig bois ang torokoton ong nindio, galangen mi tang dapat ang galangen, ig oldan ta dengeg tang dapat ang oldan.

Ang katengdanan ta ong tata may tata

⁸Indi paboayen mi tang otang mi maski ong ninopa. Piro mga may otang ta ang nem ong paggegma ta ong tata may tata, ibilang ta na ang otang ang anday kataposan na. Tenged ang taw ang paggegma ong masig ka taw na, agtomanen na tang Katobolan. ⁹Tenged ang mga tobol ang pario tang “India mangombabay obin mangonlali, india mamatay ta taw, india manakaw, ig india maibeg,”ⁱ ig ang maski onopay mga tobol, poiding papaga-penen ta ong tanga tobolan lamang ang ganing, “Gegman mo tang masig ka taw^j mo pario tang paggegma mo ong sadili mo.”^k ¹⁰Mga aggegman ta tang masig ka taw ta, anday boaten tang malain kontra ong nandia. Animan mga paggegma ita, gatoman ta ra ka tang bilog ang Katobolan.

¹¹Dapat mangaboi amo ta maning atan, tenged gata-wanan ming oras da mandian ang dapat mamalamad amo ra ong poyat mi. Tenged ang kalibrian ang aggelaten ta mas alenget da enged mandian ong asing tokaw ang nagimpisa itang magto ong ni Jesu-Cristo. ¹²Ang maki-lep ong kalibotan ang na, alenget dang matapos. Midio garamal da mandian, ig alenget dang tenla tang kaldaw. Animan, palawid ita ong tanan ang boat ang maki-lep, ig biotan ta tang armas ang gamiten ta ong mayag. ¹³Mangaboi ita ra ong masinlong pagparangaboi, ang yay ang bagay ong mga pamansistar ong mayag. Indi amo magpabaleng obin mimbeng ong magolong mga pangalipay. Indi amo ra mangombabay obin mangonlali obin magpagosto ong anday sayod ang mga kaliliagan tang mga sinangoni mi. Ig indi amo ra mamagigsoay obin mamagiribegan. ¹⁴Piro ang ogali ni Ginong Jesu-Cristo, ya ray ang ipaita mi ong mga kaboi mi. Ig indi ra intindien mi tang sadiling kaliliagan ming anday sasayod.

ⁱ 13:9 Exodo 20:13-14,17; Deuteronomio 5:17-19 ^j 13:9 13:9,10 “masig ka taw.” Ong bitalang Grigo: kamalay ^k 13:9 Levitico 19:18

Indi ita mamagosgaran

14 ¹Risibien mi lamang tang mga taw ang malolobay tang pagto nira, ig indi osgaran mi tang pagpalareten nira. ²May mga pamagto ong Gino ang pamagparet ang poiding mamangan ta maski onopa, ig may mga malolobay tang pagto nira ang golay lamang tang agteraen nira.¹ ³Ang taw ang pamangan ta maski onopa, indi dapat ang libaken na tang taw ang pamangan ta golay lamang. Ig ang pamangan ta golay, indi ka dapat ang magosgar ong pamangan ta maski onopa, tenged rinisibi ka tanandia tang Dios. ⁴Animan, sinoapang magosgar ong torobolon ta doma? Ang gino na lamang tang poiding maganing mga mo-ya obin belag tang pagsirbi na. Ig magimong mo-ya engaged tang pagsirbi na, tenged ang Gino sarang ang tomabang ong nandia.

⁵May mga taw ang agpakamalen nira tang tatang kaldaw ong domang mga kaldaw. Ig may atan kang paganing ang paririo lamang tang tanan ang kaldaw. Ang kada tata dapat magboat lamang sigon ong agpareten na ig indi magdoadoa. ⁶Mga ang taw may agpalabien nang mga kaldaw, agboaten na si bilang paggalang ong Gino. Ig ang taw ang pamangan ta maski onopa, paggalang ka ong Gino, tenged pagpasalamat tanandia ong Dios ong agpanganen na. Ang domang indi pamangan ta domang paranganen, agboaten na si para ka ong Gino, ig pagpasalamat ka ong Dios. ⁷Andang pisan maski sinopa ong yaten ang gaboi obin gapatay ong sadili na lamang. ⁸Mga ita gaboi, gaboi ita para ong Gino. Ig mga mapatay ita, asia para ka ong Gino. Animan maboi ita man obin mapatay, ong Gino ita pa ka engaged. ⁹Yay sia ang si Cristo napatay ig naboing oman, agod magimong Gino tanandia tang mga boi ig mga patay. ¹⁰Animan, yawa, angay aggosgaran mo pa tang logod mo? Ig yawa, angay aglibaken mo pa tang logod mo? Tenged itang tanan tomalonga ong orosgaran tang Dios. ¹¹Tenged ganing tang Gino ong Kasolatan,

“Ong yen ang pagkadios,

sompano pa ang komabot tang kaldaw ang lomod ong yen tang tanan ang taw

ig ilalaeno nirang tanan ang yo Dios.”^m

¹²Animan sia, ang kada tata ong yaten manabat ong Dios ong mga bindoatan ta tarin ong ta-paw tang kalibotan.

Indi ita magimong dailan ang magkatalak tang logod ta

¹³Animan, indi ita ra magosgar ong tata may tata. Ang boaten ta, bowanan ta ra engaged tang mga bagay ang kontra ong nem tang logod ta ig itaben magimong dailan ang tanandia magkatalak. ¹⁴Bilang tatang na-

¹ 14:2 Para ong nira, kontra ong nem nira ang mamangan ta karni, tenged ang karni itaben ono nabolontad dang lagi ong mga dios-diosan ba-lo pinabakal ong palingki.

^m 14:11 Isaias 45:23

pen da ong ni Ginong Jesus, gata-wananong enged ang anday pamangan ang bawal mga ipabetang ta ang pamangan lamang. Piro mga may taw ang pabetang na ang tatang pamangan bawal, sia dapat kaman ang indi ra panganen na. ¹⁵Mandian, mga gasitan tang nem tang logod mo tenged ong agpanganen mo, maliag yaning india ra paggegma ong nandia. Si Cristo napatay para ong nandia, animan indi ra langgaen mo tang pagto na ong mga agpanganen mo ang kontra ong nem na. ¹⁶Maski gaintindian ming asia belag ta bawal, indi ra lamang boaten mi mga magpalainlain lamang tang doma. ¹⁷Tenged mga ang Dios tang paggaem ong mga kaboi ta, indi tokawen ta tang pamangan ig panginem, kondi ang mato-lid ang pangaboi, ang mo-yang pagtarabidan ong tata may tata, asta ang kalipay ang magalin ong Ispirito Santo. ¹⁸Tenged ang taw ang pagsirbi ong ni Cristo ong maning atan, asia malipay tang Dios ong nandia, ig galangen pa tanandia tang masig ka taw na.

¹⁹Animan, prosigiran ta enged ang indi ita magboat ta mga bagay ang mapaglangga tang masinlong pagtarabidan ta, kondi boaten ta tang mapagpabaked tang pagto tang kada tata may tata. ²⁰Indi langgaen mo tang bindoat tang Dios tenged lamang ong pamangan. Matod ang poiding panganen tang tanan ang klasi ta pamangan, piro mga matokso ang magkatalak tang doma tenged ong agpanganen mo, asia tang anday sayod. ²¹Mo-ya pa mga india mamangan ta karni obin manginem ta mga irinemen ang pamaleng obin magboat ta maski onopa ang magimong dailan ang magkatalak tang logod mo. ²²Dapat yawa ra lamang ig ang Dios tang gatako ong pagpalareten mo natetenged ong mga bagay ang asia. Masoirti tang mga taw ang indi agbandanan tang mga konsinsia nira ong agboaten nirang mo-ya, ig mga ong sadiling isip nira poidi kaman ang boaten. ²³Piro mga pamagdoadoa tanira ang itaben bawal tang pamangan ang asi, oman dayon dang panganen nira, asia osgaran da tanira tenged ang agboaten nira kontra ong nem nira. Tenged kasalanan tang maski onopay boaten ta ang belag ta kompormi ong pagpalareten ta.

Isipen ta tang ikakao-ya tang masig ka taw ta

15 ¹Itang mga mapoirsa ra ong pagto ta dapat agoantaen ta tang mga kakorangan tang mga malolobay tang pagto nira. Belag lamang tang galiliagan ta tang isipen ta, ²kondi demdemen ta ka tang ikakao-ya tang masig ka taw ta, agod mas mamoirsa pa tang pagto nira. ³Maski si Cristo, indi nagisip tang sadiling ikakao-ya na. Ang inaning na ong Dios ang Tatay pario tang na-tang ong Kasolatan ang ganing, “Ong mga insolto tang mga taw ong nio, yo tang nataman.”ⁿ ⁴Mandian, ang

ⁿ 15:3 Salmo 69:9

tanang ang na-tang ong Kasolatan asing tokaw sinolat para matoldokan ita, agod mga magprosigir ita ong poirsang garisibi ta ong pagbasa tang Kasolatan, indi manlobay tang nem ta kondi magkatinir ita ta kasigoroan natetenged ong parakaboton.

⁵Ang Dios tang pagtabang ig pagpabaked ong yaten ong pagprosigir ta. Balampa tanandia ka tang tomabang ong nindio agod mamagoroyonan among mamaggosoy ong ni Cristo Jesus. ⁶Ong maning atan, mamagoroyonan amo kang mamagdayaw ong Dios ig Tatay tang yaten ang Ginong Jesu-Cristo.

Ang Mo-yang Balita para ka ong mga belag ta Judio

⁷Animan, mamagrisibian amo ong tata may tata pario tang pagrisibi ni Cristo ong nindio agod dorong mamagdayaw ong Dios. ⁸Agganingo ong nindio, si Cristo nagimong manigsirbi ong mga Judio agod ipaita ang mataligan tang Dios ong pagtoman tang mga pinangako na asing tokaw pa ong mga kamepet-mepetan nira, ⁹ig agod asta ang mga belag ta Judio mamagdayaw ka ong Dios mga itaen nira tang kate-bek nang asi. Maning ta na tang na-tang ong Kasolatan ang ganing,

“Animan dayawena yen ang aroman tang mga belag ta Judio.

Ig magkantao ta mga pagdayaw ong nio.”^o

¹⁰May na-tang pa ong Kasolatan ang ganing,

“Yamong mga belag ta Judio, mangalipay amo aroman tang mga pinilik tang Dios!”^p

¹¹Ig ganing pa enged don,

“Yamong tanan ang mga belag ta Judio, dayawen mi tang Gino; Yamong tanan ang mga nasion, dayawen mi tanandia!”^q

¹²Ganing pa si Isaias,

“May lomboa ong mga inampo ni Jesse ang mangolokolo ong mga belag ta Judio, Ig tanandia tang taligan nira ang maglibri ong nira.”^r

¹³Ang Dios tang pagtorol ta kasigoroan ong yaten natetenged ong parakaboton. Balampa tanandia magtorol ka ong nindio ta kalipayan ig kaosayan ong kaboi mi mintras pamagtalig amo ong nandia, agod ong gaem tang Ispirito Santo inding pisan malobot-lobot tang kasigoroan ming asi.

Angay maning ta na tang solat ni Pablo

¹⁴Mga logod, bogoso ang pagparet ang yamo dorong kao-ya, anday korang tang gata-wanan mi, ig kaya mi rang maglaygay ong tata may

^o 15:9 Salmo 18:49; 2 Samuel 22:50 ^p 15:10 Deuteronomio 32:43 ^q 15:11 Salmo 117:1
^r 15:12 Isaias 11:10

tata. ¹⁵Piro prangkao ang nagsolat ong nindio natetenged ong pirapang mga bagay ang midio ipademdemo si lamang ong nindio. Tened ong kaloy tang Dios, sindolano nandia ta aotoridad ¹⁶ang magsirbio ong ni Cristo Jesus ang midio padi para ong mga belag ta Judio. Agtotoldoko ong nira tang Mo-yang Balitang nagalin ong Dios agod tanira maprisintar ong nandia ang midio bolontad ang maliliagan na, ig agod boaten tanira tang Ispirito Santo ang mga sagradong sinakepan tang Dios. ¹⁷Animan, bilang torobolon ni Cristo Jesus, tama lamang mga galipayo ong naboato para ong Dios. ¹⁸Anda ray domang sambiteno, poira ong bindoat ni Cristo ong paggamit na ong yen agod ang mga belag ta Judio maekelan ang magtoman ong Dios natetenged ong yen ang mga binitala ig mga bindoatan, ¹⁹ig ong tabang tang mga makabebereng ang pasinial ig mga milagro. Ig ang tanan ang asia nainabo ong tabang tang gaem tang Ispirito Santo. Ong maning ta si, nataposo rang nagpatako tang Mo-yang Balitang natetenged ong ni Cristo ong tanan ang mga logar, magalin ong Jerusalem asta ra lamang ong Ilirico. ²⁰Ang pirming agprosigirano yay ang magtoldoko ong mga logar ang anda pay gailala ong ni Cristo, agod indio magtoldok ong mga logar ang natoldokan da tang doma. ²¹Pario tang na-tang ong Kasolatan,

“Ang indi pa gabalitan tang natetenged ong nandia, mangailala; Ig ang indi pa gangabasi, mangaintindi.”^s

Ang plano ni Pablo ang paning ong Roma

²²Animan indio pa engaged gakabot atan ong nindio, tenged sigi-sigi tang pagtoldoko ong mga logar ang na. ²³Piro mandian, ang nataposo ra ka tang obrao tani, ig tenged pirarang takon tang kaliliaganong paning atan ong nindio, ²⁴pagtaligo ang mamaginitan ita ka engaged mga mana-loyo atan ong nindio ong pagpaningo ong Espania. Balampa matabangano ka nindio ong yen ang pagbiahi, pagatapos tang mambeng ang pagbaragatan ta, maski ge-ley lamang ang timpo. ²⁵Piro mandian, paningo kang lagi ong Jerusalem agod yatedo tang tabang ong mga sinakepan tang Dios don. ²⁶Tened ang mga pamagto don ong Macedonia ig Acaya, nangaliag tanirang magtorol ta bolontad agod tomabang ong mga malilised ang mga sinakepan tang Dios don ong Jerusalem. ²⁷Galiliag ang boaten nira na, ig mga isipen ta, may otang ka kaman nira ong mga Judio. Tened ang mga belag ta Judio naelayan da ong grasiang ispiritoal tang mga Judio. Animan, tama lamang ang tabangan nira tang mga Judio ong mga kaministiran nirang matirial. ²⁸Pagatapos ang maintrigao ong nira tang mga tabang ang na, mana-loyo kang lagi atan ong nindio ong pagpaningo ong Espania. ²⁹Ig pagparetong

^s 15:21 Isaias 52:15

mga komaboto atan, belag lamang ta ge-ley tang mga bindision ta ang marisibi ta ang magalin ong ni Cristo.

³⁰Mga logod, tenged ong yaten ang Ginong Jesu-Cristo ig tenged ong gegmang sindol tang Ispirito Santo ong yaten, pagigampango ang tabangano ka nindio ong mga pangadi mi. ³¹Yampo mi patigayon ang indio ka ondion pa tang mga taw ang indi pamagto ong ni Cristo don ong Judea, ig yampo mi kang malipay tang mga sinakepan tang Dios don ong Jerusalem ong tabang ang nang e-lano ong nira. ³²Ong maning ta si, mga ipagna tang Dios, mapaningong lagi atan ong nindiong may kalipay, ig maenayano ang aroman mi. ³³Balampang pirming ka-pen mi tang Dios ang yay ang pagtorol ta kao-yan ong yaten ang kaboi. Amen.

Mga pangomosta

16 ¹Mandian, galiliago ang ipailala ong nindio tang logod tang babay ang si Febe. Tanandia pagsirbi ong mga pamagto ong ni Cristo don ong Cencrea. ²Risibien mi tanandia bilang logod ta ong Gino pario tang dapat ang boaten para ong mga sinakepan tang Dios. Tabangan mi ka tanandia ong mga kaministiran na, tenged doro kang natabangan na. Yo ngani, natabangano ka nandia.

³Ikomostao ka nindio ong da Priscila may Aquila, ang pario ka ong yen ang pamagpabedlay para ong ni Cristo Jesus. ⁴Pinrinda nira tang sadiling kaboi nira para ong yen, ig belag lamang ta yo tang pagpasalamat ong nira, kondi asta ang tanan ang mga belag ta Judio ang pamagto ong ni Cristo. ⁵Komosta ka ong tanan ang pamagto ang pamagsirimet-simet atan ong balay nira.

Pagpakomostao ka ong tangayo ang si Epeneto. Tanandia tang katokaw-tokawan ang nagto ong ni Cristo ong probinsia tang Asia. ⁶Komosta ka ong ni Maria, ang nangabedlay ta mo-ya para ong nindio. ⁷Komosta ka ong mga kasimanoao ang da Andronico may Junia, ang naprisong aromano tanopa sia. Ilalado tanira tang mga apostolis, ig tokaw pa ong yen ang namagto ong Gino.

⁸Pagpakomostao ka ong ni Ampliato, ang agmalenong logodo ong Gino. ⁹Komosta ka ong ni Urbanong kapario ta ang pangabedlay para ong ni Cristo, ig ong yen ang agpalanggaen ang tangay ang si Estaquis. ¹⁰Komosta ka ong ni Apeles, ang sinobokan ig mataligan ang sinagpan ni Cristo. Komosta ka ong pamalay-balay ni Aristobulo, ¹¹ong ni Herodion ang kasimanoao, ig ong mga pamagto ong Gino ong pamalay-balay ni Narciso.

¹²Pagpakomostao ka ong da Trifena ni Trifosa, ang madederep ang mga babay ang pamangabedlay para ong Gino. Komosta ka ong pinalangga ta ang si Persida, tata sing babay ang dorong naboat na para ong Gino. ¹³Pagpakomostao ka ong ni Rufo, ang tatang pinilik tang Gino.

Komosta ka ong nanay na, ang midio nanayo ra ka. ¹⁴Komosta ka ong da Asincrito, Flegonte, Hermes, Patrobas, Hermas, ig ong tanan ang mga logod ang aroman nira. ¹⁵Komosta ka ong da Filologo, Julia, Nereo doroa tang logod nang babay ang si Olimpás, ig ong tanan ang sinakepan tang Dios ang aroman nira.

¹⁶Mamagkoromostan amo ta masinlo bilang mamaglogod ong ni Cristo.^t Agpakomostan amo tang tanan ang mga pamagto ong ni Cristo tani.

Kataposan ang mga laygay

¹⁷Pagigampango ong nindio, mga logod, ang magandam amo ong mga taw ang pamandistorbo atan agod mamagberelag-belag amo, ig ang agtotoldok nira kontra ong mga toldok ang rinisibi mi asing tokaw. Palawid amo ong nira. ¹⁸Ang mga taw ang pamagboat ta maning atan indi pamagsirbi ong ni Cristo ang yaten ang Gino, kondi ong sadiling kaliliagan lamang nira. Ong mga masisinlo ig mamit ang mga pamitala nira, aglilon nira tang mga taw ang indi gangaintindi. ¹⁹Nabalitan da tang tanan tang natetenged ong pagtoman mi ong ni Cristo, animan galipayo ta mo-ya natetenged ong nindio. Piro galiliagong magimo among maosay ang enged mga natetenged ong mo-ya, ig maski anday gata-wanan mi mga natetenged ong malain. ²⁰Ang Dios yay ang pagtorol ta kao-yan ong kaboi ta, ig indi ra lamang maboay ang ipapirdi na ong nindio si Satanas.

Balampa aloyan amo enged tang yaten ang Ginong Jesus.

²¹Ang aromano ang pangabedlay ang si Timoteo pagpakomosta ka ong nindio, asta ang mga kasimanoao ang da Lucio, Jason ig Sosipatro.

²²Yo si Tercio, ang logod mi ong Gino, pagpakomostao ka ong nindio. Yo tang pinapagsolat ni Pablo tang solat ang na.

²³Pagpakomosta ka ong nindio si Gaius. Yo, si Pablo, dadayono tani ong balay na, ig tani ka pamagsirimet-simet tang tanan ang mga pamagto. Si Erastong tisoriro tang siodad ig ang logod ta ang si Cuarto pagpakomosta ka ong nindio.

²⁴[Balampa aloyan among tanan tang yaten ang Ginong Jesu-Cristo. Amen.]^u

Pagdayaw ong Dios

²⁵Dayawen ta tang Dios ang mapagpabaked ong nindio sigon ong Mo-yang Balitang natetenged ong ni Jesu-Cristong agtotoldoko ong nindio.

^t **16:16** Ong bitalang Grigo: Mamagkoromostan amo ong tatang sagradong itong.

^u **16:24** Ang birsikolong na indi itaen ong tanan ang mga lomang kopia tang mga sagradong kasolatan ong bitalang Grigo.

Ang Mo-yang Balitang na, maski naboay dang sinalok, ²⁶piro mandian agpatako ra ong tanan ang mga taw sigon ong tobol tang Dios ang boi asta ong tanopa, agod asta ang mga belag ta Judio mamagto ka ig mamagtoman ong ni Jesu-Cristo. Ang tanan ang narin sigon ka ong mga sinolat tang mga propita asing tokaw.

²⁷Tambilog lamang tang Dios, ang yay ang matod ang matako. Dayawen ta tanandia ang anday kataposan ong tabang ni Jesu-Cristo! Amen.